ლიტერატურული საქართველო

ლიტერატურული საქართველო * LITERATURULI SAQARTVELO * ЛИТЕРАТУРУЛИ САКАРТВЕЛО

15 ოქტომბერი 2021წ. №25 (4024) გამოცემის 90-ე წელი ფასი 1 ლარი

ეროვნული დრამაზურგიის VI საერთაშორისო ფესტივალი გაიხსნა

გუბაზ მეგრელიძე

ახალციხიდან

10 ოქტომბერს უკვე მეექვსედ გაიხსნა ეროვნული დრამატურგის ფესტივალი, რომელმაც წელს საერთაშორისო მნიშვნელობაც შეიძინა. ფესტივალი 2006 წელს დაარსეს იმ პეროიდში მოქმედ რეგისორთა გილდიის წევრებმა: ავთო ჯარსიმაშვილმა, გოგი მარგველაშვილმა, გიორგი შალვაშვილმა და მესხეთის თეატრის სამხატვრო ხელმძღვანელმა ლია სულთანშვილმა. მართალია, ფესტივალი გარკვეული დროის განმავლობაში აღარ ტარდებოდა, მაგრამ ბოლო წლებში ორ წელიწადში ერთხელ რეგულარულად იმართება. თავად ის ფაქტი, რომ ფესტივალი ახალციხეში ტარდება, მრავლისმთქმელია, აქედან მომდინარეობს ქართული კულტურის უძველესი ტრადიციები, რაც დღესაცაა შენარჩუნებული და აქტუალური პოლიტიკურ-საზოგადოებრივი ცხოვრებისთვის.

ამ მხარეში პირველი თეატრალური წარმოდგენა 1874 წელს გაიმართა და დღეს უკვე 147 წელს ისტორიას ითვლის. ძალიან მნიშვნელოვანი იყო 1967 წელს თეატრის შემოქმედებითი განახლება, როდესაც თეატრალური ინსტიტუტის კურსდამთავრებულები რეჟისორ ნანა დემეტრაშვილის ხელმძღვანელობით ჩამოვიდნენ დასურულ სამყოთა სასაზღვრო ზონაში და პირველად ოთარ ჩხეიძის „თედორო“ დადგეს. აი, ამ სულისკვეთებით მოდის დღემდე მესხეთის თეატრი; ამ თვალსაზრისით, ფესტივალის მნიშვნელობა ხელს უწყობს ქართული სახელმწიფოებრიობის განმტკიცებას.

უნდა ითქვას, რომ მესხეთის თეატრი რთულ მატერიალურ პირობებშია. მისი ბიუჯეტი საქართველოს თეატრების მასშტაბით ერთ-ერთი ყველაზე დაბალია და 369 ათას ლარს (გასულ წელს 285.000 იყო) შეადგენს. მსახიობის სამუალო ხელფასი კი 400 ლარია. შენობაში არ არის გათბობა და ზამთარში სპექტაკლები მცირე სცენაზე იმართება. თეატრს აკლია ახალგაზრდა მსახიობები, არ ჰყავს მთავარი ადმინისტრატორი, დასის გამგე, პიარმენეჯერი, გრიმიორი, კამეჯდინერები, ბუტაფორი, მკერავი, მხატვარ-მემრეკლე და სცენის ინჟინერი.

ამ სასოცოცხლო მნიშვნელობის პროფესიების ნაკლებობის მიუხედავად, თეატრის მესვეურები ახერხებენ ამ მნიშვნელოვანი ლინსმიბების ჩატარებას. ნინა ნლებში ფესტივალს კულტურის სამინისტრო ეხმარებოდა, ნელს სპონსორები არიან ახალციხის, ახალქალაქის, ბორჯომისა და ნინწამინდის მუნიციპალიტეტის მერიები.

ფესტივალს მიღოცავდი გამოუჯანსაღ ქვეყნის პრეზიდენტმა სალომე ზურაბიშვილმა, საქართველოს კულტურის, სპორტისა და ახალგაზრდობის მინისტრმა თეა ინი გამოარჩიეს და გამარჯვებულად ცნეს. ამასთან ერთად ჟიუსი ისიც, რომ მას ჰქონდა ფამოუკიდებელი იდეა, კერძოდ, შოთა რუსთაველის „ვეფხისტყაოსანის“ თემაზე შექმნილი მონტაჟის პროექტი და, თუ შესაძლებელი იყო, მისთვი ჩანაცვლება ამავე ტენდენციის ფარგლებში?!

ზარაფხანა უმალ დაინტერესდა ამ ორიგინალური იდეით და მოითხოვა პროექტის გაგზავნა. როგორც გამორკვა, მათ ისედანაც მოეწონათ ეს აზრი და ისე მოიბიძგნენ ახალი მონტაჟის იკონოგრაფიით, რომ დაუუფეს ამგვარი გამოსაკლისი და გადაწყეტეს, ახალზელანდიური ერთდოლარიანის მონეტებზე „ვეფხისტყაოსნის“ სერია დაეშტამპვინათ.

ამჟერად ფლის სინათლე იხილა ამ სერიის პირველმა მონეტამ, რომლის რეკვერზეც გამოსახულია „თინათინის ბამეფება“. ეურეხლის საკოლექციო მონეტას (რომლის ნონა 31.1 გრამია, დიამეტრი – 40 მილიმეტრი, ტალღოვანი 1000 ერთეულს შეადგენს) ანტიკური, დაძველებული ეფექტი აქვს და ლრმა რელიეფის ტექნიკით არის შესრულებული.

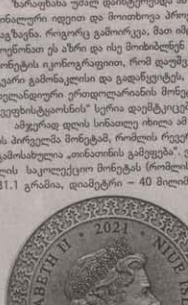

„ვეფხისტყაოსანი“ ნუმიზმატიკაშიც აისახა

გიორგი ლალიაშვილი

ლონდონიდან

ახალი საკოლექციო მონეტა, რომელიც ლიტუეის ზარაფხანაში ამ დღეებში მოიჭრა, საქართველოს პოპულარიზაციას ნამდვილად ღირებულ სამსახურს გაუწევს. უალრესად სასიამოვნო სიახლეა, რომ „ვეფხისტყაოსნის“ თემატიკა ახალი ზელანდიის ერთდოლარიანი მონეტის რეკვერსზე გამოჩნდა.

ნლეულს ლიტუეის ზარაფხანამ ახალ მონეტებზე საერთაშორისო ტენდერი გამოაცხადა, რომელშიც მონაწილეობა მიიღო ავსტრალიაში მცხოვრებმა ახალგაზრდა ქართველმა დიზაინერმა და ფოტოგრაფმა ივა ჯანეზაშვილმა.

მის მიერ შეთავაზებულმა გრაფიკულმა დიზაინმა გაიმარჯვა და მალე მოიჭრებოდა კიდეც. თემცა, მცირე დროში გამარჯვებულმა პროექტმა ავტორის ინიციატივით კარანინალური ცვლილება განიცადა. ივა ეარნინალური ცვლილება ზარაფხანის შემოქმედებით სამსახურს, მაგალითა გადაუხადა მათ იმისთვის, რომ მისი დიზაინი ზარაფხანის ეროვნული ფასეულობა ეფასებინა.

ამასთან ერთად ჟიუსი ისიც, რომ მას ჰქონდა ფამოუკიდებელი იდეა, კერძოდ, შოთა რუსთაველის „ვეფხისტყაოსნის“ თემაზე შექმნილი მონტაჟის პროექტი და, თუ შესაძლებელი იყო, მისთვი ჩანაცვლება ამავე ტენდენციის ფარგლებში?!

ზარაფხანა უმალ დაინტერესდა ამ ორიგინალური იდეით და მოითხოვა პროექტის გაგზავნა. როგორც გამორკვა, მათ ისედანაც მოეწონათ ეს აზრი და ისე მოიბიძგნენ ახალი მონტაჟის იკონოგრაფიით, რომ დაუუფეს ამგვარი გამოსაკლისი და გადაწყეტეს, ახალზელანდიური ერთდოლარიანის მონეტებზე „ვეფხისტყაოსნის“ სერია დაეშტამპვინათ.

ამჟერად ფლის სინათლე იხილა ამ სერიის პირველმა მონეტამ, რომლის რეკვერსზეც გამოსახულია „თინათინის ბამეფება“. ეურეხლის საკოლექციო მონეტას (რომლის ნონა 31.1 გრამია, დიამეტრი – 40 მილიმეტრი,

▶▶ ფესტივალი. გვ-2 გვ.

„ლს“ ანკეტა

მაია ჯალიაშვილი

გვ. 3

ინტერვიუ

ჟურაბ ჭოლოკავა

გვ. 4

ყოველთვის, როცა...

ბეკა ძურხული

გვ. 6-7

ჩრდილში მყოფი გრწყინვალება

მანანა გაბაშვილი

გვ.10

მარია

ნოდარ შანიძე

გვ. 12

თამაზ წივნივაძის პრემიის მოსაპოვებლად

დაარსდა გამოჩენილი ქართველი მწერლის, კრიტიკოსისა და საზოგადო მოღვაწის თამაზ წივნივაძის ფონდი, რომელიც მიზნად ისახავს მრავალმხრივ შემოქმედებით, საგანმანათლებლო და საზოგადოებრივ საქმიანობას.

ფონდში დაიარსა „თამაზ წივნივაძის“ პრემია“, რომელიც ყოველწლიურად გაიცემა შემდეგი ნომინაციების მიხედვით:

წლის საუკეთესო კრიტიკული წერილი (თამაზრი პრემია – 1500 ლარი);

წლის საუკეთესო პროზაული ნაწარმოები;

წლის საუკეთესო პოეტური ნაწარმოები;

წლის საუკეთესო საბავშვო ნაწარმოები – ლექსი, მოთხრობა, ილუსტრაცია (თითოეულისთვის – 1000 ლარი).

გამარჯვებულებს გამოაცალეს სპეციალური ფიური.

პრემიები გაიცემა 2022 წლის იანვარში.

მასალები პრემიის მოსაპოვებლად შეუძლიათ წარმოადგინონ როგორც ავტორებმა და კერძო პირებმა, ისე ორგანიზაციებმა – მისამართზე:

თბილისი, ზანდარეულის ქ. №1, გაზეთი „ლიტერატურული საქართველოს“ რედაქცია;

ელექტრონული ვერსიებისთვის: litsaqartvelo@yahoo.com

(წარმოდგენილი ნაწარმოებები გამოქვეყნებული უნდა იყოს 2021 წელს ბეჭდვით ან ელექტრონულ გამოცემებში).

მასალები მიიღება 2021 წლის 22 დეკემბრამდე.

კონკურსი „ხვარამზე 2021“ 12 ᲝᲥᲢᲝᲛᲑᲔᲠᲡ ᲬᲐᲠᲓᲐᲒᲔᲑᲘᲗ ᲓᲐᲡᲠᲣᲚᲓᲐ

პოეტ ქალთა ერთი ლექსის ამ კონკურსს, რომელიც ერთ-ერთი პირველი ქართველი პოეტი ქალის, ხვარამზეს სახელს აგვარებს, უკვე დიდი ხნის ისტორია და ტრადიციები აქვს. ის 2011 წელს ასპროზა „ქეთი ფაშაკის“ მიერ იქნა დაფუძნებული და მას შემდეგ ყოველწლიურად, სექტემბრის თვეში, ხვარამზეს სამშობლოში, დაბა თიანეთის სოფელ არგანში იმართება კონკურსის პრზნაორების დაჯილდოება.

ნლეკანდედ კონკურსში, რომელიც საქართველოს კულტურის, სპორტისა და ახალგაზრდების სამინისტროს ხელშეწყობით გაიმართა, მონაწილეობდა 100 კონკურსანტი. მათ შორის პოეტი ქალბატონები ისრაელიდან, გერმანიიდან, იტალიიდან და საფრანგეთიდან. კონკურსანტთა სამ-სამ ლექსს ჟიასებდა ხუთწევრიანი ჟიური თამილი გოგოლაურის, ნატო ინგოროყვას, ივანე ამირხანაშვილის, გიორგი კეკელიძის და ზაალ ჩხეიძის შემადგენლობით. მეორე ეტაპზე გადაკვანილი იყო 15 საუკეთესო ლექსის ავტორი ქალბატონი, რომელთა შორის ჟიურის მიერ გამოცულნილ იქნა 5 საუკეთესო ლექსი და მათი ავტორი ქალბატონები.

2021 წლის 12 ოქტომბერს საქართველოს პარლამენტის ეროვნული ბიბლიოთეკის საგამოფენო დარაბაზში გაიმართა კონკურსის საფინალო დაჯილდოების ღონისძიება.

სხვადასხვა სპონსორების მიერ დაწესებული სარეკვერნი დაჯილდოდან მეორე ეტაპაზე გადასული ბევრი მონაწილეგ. რაც შეეხება სპარიზო ადგილებს, შემდეგნაირად განანილდება:

„წლის ხვარამზეს“ ტიტული, ხვარამზეს დიადემა და პრემია 1500 ლარის ოდენობით ნილად ხვდა ნინო მოდრეკილაძეს ლექსისათვის „სანამ მოეკვდებოდი“.

პირველი პრემია – ლეკა ქისტაურს ლექსისათვის „სალამო მშვიდობისა ჩემი ძმის სიკვდილო“.

მეორე პრემია მარიამ კვეზერელს ლექსისათვის „თვალები დამიხუქე ცაო“.

მესამე პრემიით დაჯილდოდან ორი მონაწილე ლეკა ფეტციძრიძე ლექსისათვის „ნაკმოეი ბომბი“ და ნინო გუფეშაშვილი ლექსისათვის „უცხო ნატვრისხე“.

კოეიდინნეტქვიის მსოფლიო პანფემიიდან გამომდინარე, საფინალო ღონისძიება ცოტა სახეცვლილად გაიმართა, თუმცა მთავარი, ის რომ საქართველოში ხვარამზეს კვალზე მავალ პოეტ ქალთა დიდი და სერიოზული არშია და ეს არშია დროს და ცხოვრებას ნაბიჯითაც არ ჩამორჩება. ითქვა! კონკურსი შედგა და დასრულდა ნარმატებით.

▶▶ ᲞᲘᲠᲕᲔᲚᲘ ᲒᲕᲔᲠᲓᲘᲓᲐᲜ

ახალზელანდიური ერთფლელარანი მონტეგის ალეჩსეი, ტრადიციული, დიდი ბრიტანეთის დედოფლის ელისაბედ II-ის პორტრეტება ბამისახელი, (რადგანაც ახალი ზელანდია The Commonwealth of Nations-ის სახელმნიფოებში შედის), რომელსაც ამ ეერსიაში ქართული აქცენტიც დებმაა. კერძოდ, პორტრეტზე შემოკლებული არშია იმეორებს თავლის ჩვეულებრივს მოტიეს მხატვარ მამუკა მაქეალის ილუსტრაციიდან. ელისაბედ II-ის ისტორია ძალიან ჰგავს თინათინის გამეეფებას, ისევე, როგორც თამარ მეფის ტახტზე ასვლის რეალური ამბავს. ამგვარი ბმა და ისტორიული გადაძახილი მეტყველ დრამატურგიას ქმნის მონტეგის ალეჩსეი და რეეერსს შორის. ეს მარილეკე მიგნება და გამოჩენილი პროფესიული განსაკადგია.

ეუფლოცეთ საკოლეკციო მონეტის გრაფიკული დიზაინის ავტორს ივი ჯანეზაშვილს და მხატვარ-ილუსტრატორ მამუკა მაქეალის პროეკტის ნარმატებით განხორციელებას.

„ᲗᲔᲗᲠᲘᲡᲬᲧᲐᲠᲝᲔᲑᲘᲡ ᲜᲣᲛᲘᲖᲛᲐᲢᲘᲙᲐᲨᲘᲪ ᲐᲘᲡᲐᲮᲐ

სერიის პირველი მონეტა უკვე არსებობს და მისი შეძენა შეუძლიათ დაინტერესებულ კოლექციონერებს. ამ ულამაზესი მონეტის მხლეველი უმაღლ დარნმუნდება, თუ რამდენად ნაკოფიერი თანამშრომლობა შედგა ორ უნიკალურ ავტორს შორის.

დარნმუნებული ვარ, მამუკა მაქეალაძის, გამოჩენილი ქართველი ფერმწერისა და ფრესკოელი მხატვრობის აღიარებული ოსტატის, იაონიგრაფია ამ ფინშნეი თავის სათქმელს იტყვის. გასახარი ფაქტია, რომ „ვეფხისტყაოსანში“ ნეფრსმატკაკშიც ათასი და ამიერიდან ქართველ კულტურის ნარმოჩენის ამ ფორმითაც გაიგრძელეს.

▶▶ ᲞᲘᲠᲕᲔᲚᲘ ᲒᲕᲔᲠᲓᲘᲓᲐᲜ

ნელუკანანმა, საქართველოს პარლამენტის ნეერმა ანტონ ობოლაშვილმა, საქართველოს თეატრალური საზოგადოების თავმეჯდომარემ გიორგი გეგეჭკორმა, საქართველოს თეატრისა და კინოს უნივერსიტეტის რექტორმა გიორგი მალუტაშვილმა და ეარეთელი თეატრის კულეეის ცენტრის დირექტორმა ლაშა ზსარტაშვილმა. სამნეზარნიდ, რეგიონის ხელმძღვანელობის გარდა, გახსნას სხვა ოფიციალური პირები არ დასნრნენიან. სპექტაკლის დაწყებამდე ფესტივალის გახსნა მოუღიეცეს გრიბოედოვის თეატრის სამხატვრო ხელმძღვანელმა და თავისუფალი თეატრის დამაარსებელმა ავთო ვარსაიმაშვილმა და ამ სტრაქონების ავტორმა. ფესტივალის გახსნა ქალაქის მასშტაბით ფაგეგგნილი იყო საზეიმო მსეელობითა და სხვადასხვა სანახაობით, მაგრამ ბათუმში მომხდარი ტრაგედიის გამო მოიხსნა. დარბაზში ნუთიერი დემილით მიგვეს პატივი ბათუმში ტრაგიკულად დაღუპულთა ხსოვნას.

ფესტივალში მონაწილეობდა საქართველოს თორმეტი თეატრი, ავრეთვე, კაპელის (მოლდოვა) და ხერსონის (უკრაინა) კოლექტივები.

ფესტივალი გახსნა თავისუფალმა თეატრმა ავთანდილ ვარსაძაშვილის პიესით „სამი პალტატაინი და ანგელოზი“. თავიდანვე უნდა ალვნიშნო, რომ სპექტაკლის დანყებამდე პოპულარულ მსახიობთა გამოჩენამ ახალეკიში მოსახლეობის დიდი ინტერესი გამონვია და ნარმოდგენის დამთავრების შემდეგაც უამრავ ადამიანს სურდა მათთან სურათების გადაღება და ავტოგრაფების მოლება.

სპექტაკლი ფანრონრივად ლირიკული კომედიაა და ამსურდელ გარემოში მიმდინარეობს, რომელსაც ზღაპარიეით ეეფილი დასასარული აქვს. მოქმედება თითქოს პოლიციის განყოფილების საკანში ეითარდება. მაგრამ თანდათან არკვევა, რომ ამ ეერში საკეელი-საკიცხლის ზღვარზე, ეომაში იმყოფებიან. სნორედ ასეთ სიტუაციაში მოეკლინებიან მათ ანგელოზი (თავიდანვე ადეკოატის სტატუსით რომ ჩნდება) და ინყებს მათი ცხოვრებისეეი ეპიზოდების გახსენება-შეფასებას – თუ რამდენად სნორად განეკეეს თავიანთი ცხოერება. მსახიობები: ჯაბა კოლაძე, მამუკა შემლაძე, ბაჩო ქაჯაია და თათული ედიშერაშვილი თავიანთ ამირნის ოემრონთა და ირონიული განნყობით განასახიერებენ. გარეშო თანდათან ფეგინდება, როდესაც რკინის კარს ადარებეთ ქალაღდის ფურცლები დროგამოშვებით ძერება და ლრტვლიანი ცის ცბიგანონი ეკეეთება, ხოლო გისოსები, საკნის გარდა, ადამიანთა პიროვნეთ ჩაკეტილობაზე მიგვანიშნებს (სცენოგრაფი მ. ბეკლიკე).

ᲔᲠᲝᲕᲜᲚᲘ ᲓᲠᲐᲛᲐᲢᲣᲠᲒᲘᲡ VI ᲡᲐᲠᲗᲐᲨᲝᲠᲘᲡᲝ ᲤᲔᲡᲢᲘᲕᲐᲚᲘ ᲒᲐᲘᲮᲡᲜᲐ

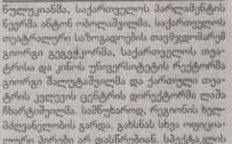

თავიდან სამივე ემორს საკანში ეკორნია თავი და მაყურებელსაც ეს განსეეა აქეს. ისინი ეჯეებიან ჩაგვნილ „ადანშულნე“ და გაუგებარობის ფროლედ გარკვევის შემდეგ განთავისუფლების იმედი აქეთ. ასეთ ვითარებაში იკვეთება მათი ხასიათები და ცხოერებისეული ინტერესები. ბაჩო ქაჯაიას პერსონაჟი პერის მცნობელია, რომელმაც ნაქცევისას თავი დაარქვა, თუმცა ეკორნია, რომ უკანონოდ დაკავეს; მამუკა შუმლაძის პერსონაჟი ეურანანში მოეუფეე ბიზნესმენია, რომელიც ფიქრობს, რომ ალრარატის დარბაზში სიგარეტის მოწევისთვის დაკავეს, თუმცა ინფარქტი განუეიარდა; ჯაბა კოლაძის პერსონაჟი პოლიტოლოგი და ჟურნალისტია, რომელიც სრსკის გადაფარეზეს გამო ავარიაში მოხვდა და უმიმეს მდგომარეობაში აღმოჩნდა.

ეს ადამიანები ინყებენ საკუთარი ცხოერების განსეეას, რაშიც მათ თათული ედიშერაშვილის ავდოკატი (სანამდეოლეში – ანგელოზი) ეხმარება. სამივე „განსასეეელი“ საკუთარ სიმართლეში დარნმუნებულია, სეეერთან, რომ მართლერად სწორად ცხოერობენ, ასეთ გეეგმართლეებელ სასეეელს არ იმსახურებენ და თავს შეურაცხყოფილად გრძნობენ. ეთარების გარკვეეასთან ერთად მათში ექეი, გაურკვეელობა და, ბოლოს, საკედლის ბაში ისადგურებს. მას შემდეგ, რაც სიკვდილის რეალობას გაიცნობიერებენ, ერთმანეთის დაკეეეი უკვე თანაგრძნობთან და მხარდაჭერით იკვეთება.

სიტუაცია მის შემდეგ იძაბება, როდესაც ჯაბა კოლაძისა და მამუკა შუმლაძის გმირებს „ზეკეერის ხმა“ სიცოცხლეს უბრკვნეს, ხოლო ბაჩო ქაჯაიას პერსონაჟს სასეფეველში ტოვებს. გაეცოცხლებული გმირები დაუმშვიდობებლად და სიხარეთი გარნან, ხოლო განნირული ბაჩო ქაჯაიას გმირი სეელერ განეცდინი ეარფეეს, მაგრამ ორივე „საკნიდან“ გასეეი უკან ბრუნდება – მათ უუნაგესეს ქაჯაიას პერსონაჟის სიცოცხლეც გამოსთხოეს და სამივე ეოცანალი რჩება. თათული ედიშერაშვილის ანგელოზი კი მათ თანაგრძნობს და სტრესეი ეითარების შემსუბუქებას ცდილობს. მსახიობები გმირთა შეფასებებს დაბეენილი ოსტატობითა და ოემრონი ეურენებენ მაყურებელს და დარბაზიც სათანადო რეაქციით პასუხობს, რაც სპექტაკლის წარმატების უტყეარი ნიშანია.

რეჟისორად ავთანდილ ვარსაძაშვილის მიზანიც ეს იყო, რომ მსუბუქი ironiremar ეერეენებინა ადამიანთა ცხოერების არსი – მათ სიკვდილის საფრთხის ნინაშე ეი არ ეფფა ოფიერნო სიკეთისა და ცხოერების არსზე, არამედ სიცოცხლეშივე მოიქცნენ ისე, როგორც გადარჩენის მოლოდინის ნუთებში.

თანამედროვე ქართული პოეზიისა: ზვიესტი და სინამდვილე

მაია ჯალიშვილი

1. ზოგადად, როგორ ეხსიერება თანამედროვე ქართველ პოეტებს ფლობენ ფლობენ, ეროვნული-სახელმწიფოებრივი პრობლემებში?

2. რა თქმა უნდა ბიაღეთონ ავტორებმა ფუძანდლეგა?

3. როგორ ნარმოდგენილ ავტორის, რომელიც პროზისიოსის, ინტიდელექტუალურ და ფილანდაფილარეი სახე: ბასი ლიტერატურული უფალ მეგია თუ ფსიოთვალისეული?

4. ფიქვეი ინკეიერეთი, რამდენად ფლიგნელ როლ ასარულებს ფოეზოლოგიეი ფიერლეს ავტოფიეიერეფეი?

5. როგორ ეხსიერეთ თანამედროვე ქართველ ავტორებს ფილოსოფიურ ინტიმურ ლირიკაზე (ფ-19-ფ-20 საუკუნეების) ეროზეს ეროზე?

6. რა ბაბლიოგეაფეა ფ-20 საუკუნის ფეოოეეი ნაგეეეთრის ფეეფეტეტურ სტილზე და ფლეეეფ-ფლ თანეიეეფეთ სტილზე ეროზე?

**7. როგორ ეფეაეეთ ეროზეს ეროზეეეი ფეეფეტეტეეე

უკან მოხედვის არ მეშინია...

ბატონ მურაფათან ინტერვიუ მისი მორიგი ახალი პოეტური კრებულის გამოსულასთან დაკავშირებით დაიგეგმა. პოეტი სერიოზულად ავადაა, ექიმებთან და ექთნებთან ყოველდღიური აუცილებელი კონტაქტებით ცხოვრობს და ყოველდღიურად ნემსებს იკეთებს – ის ახლა ჯანმრთელობის გადარჩენის ფრონტზეა, ეს ჯანმრთელობა კი თავისი უმამად დარჩენილი სამი შვილიშვილისთვის უნდა, უსაფარლები მთამომავლებისათვის, რომლებიც, ეეჭვარშეა, ბაბუის მდიდარ მნერალურ მემკვიდრეობაზეც გაიხრდებიან.

სანლოში მყოფს, ბოდაში მოკუბადეთ და მკითხველის სურვილების გათვალისწინებით ათი მეკითხე დაეუნეთი. მისი პასუხებიდან კიდევ ერთხელ შეეიგნობთ კაცს, რომელსაც, უუდიდესი ტკივილების მოუხედავად, სნორგადაა რომ ფეთის კარანთინ ენერგია ლეკსები. თუნდაც ამ ავადმოსმის დიწერილი მისი ლეკსი „სიხარულის წუთი" რად ღირს:

ბალში ვარდები ალეწრები ათოოს
და ჩემს გულ ზე ეფინება სხივებად,
ასეთი მზე არასოოდს მახსოვს,
ასეთი დღე არც კი დამქონია ზმრება...

სუფ პატარა ღიმილ პეოფნის ჩემს გულს,
ეეკეთილები გაყანწულ სუფლ მოთბობს,
ამ ბე ბ ნა ზე ალარ ეეიტ მეგ ზურს,
ქუდებედად მყავს სიყვარული თეითონ!.

– ბატონო მურად, საკმაოდ დიდი გამოცდილებისა და ასაკის გადასახედიდან, როგორ ფიქრობთ, პოეტს უფრო ტკივილი აწერინებს ლირებულ ლექსების თუ სიხარული?

– სხვისი არ ვიცი და, მიჩანია, რომ ბეგნლად ტკივილები. პირადად მე ცხოვრებაში თვით სიხარულიანი ლექსებიც არ დამიწერია საზოგადო თუ პირადი ტკივილების გარეშე.

– რა განნოცობა გაყენნები თქვენი ახალი წიგნებიის დანახვა?

– ვიქნები გულწრფელი, თითქმის ყველაფერი მაგონდება და ასე მგონია, ისევ ის ვარ, ბეიილების სიცოცხლეში რომ ვიყავი. სიზმარივითაა, შეეხედავ რეალურას და ეედალებუ მაგ ჩარჩოში ჩასმული ჩემი ორი ეოგაკეის სურათია. მოკეთს, არ ვიცო, მაგრამ ვარ, მიფარავს კალამი და ღუთის კარანთინ ეწერ ლექსებს...

– ძარითადად როდის წერთ? თქვენ ხომ თვეობით ნეეხარო საავადმყოფოში, ეგრძენთ და ეფიდენთ სიცოცხლეს...

– მე ეხერ ყეეელგანა: მეზობლობისას, სახლში, საავადმყოფოში, დღეც და ღამეც პალატაში ტუმბოზე მიდევს ფურცელები და კალამი. ყველა საავადმყოფოში, თბილისსა თუ რუსთავში, მე, როგორც მმიმე ავადმყოფს, ცალკე პალატაში მანგენენ. ასეც რომ არ ყოსს, ქუშპარიტი პოეტისათვის, თუ გსურთ, სიმარილე გითხრათ, გარეშის განსაკუთრებული მნიშვნელობა არა აქვს. პოეტური მთავარნება ყეოგრანეის არ ექვემდებარება...

– ბატონო მურად, თქვენ ბევრი ნახეთ, ბევრს მეხეოდით სოფლად თუ ქალაქად, თქვენ თვალნინ უამრავი რამ მოხდა, საქეეყანოც და პირადიც. როგორ ფიქრობთ, რად ღირდა სიცოცხლე?

– ეგ ჩემი მუდმივი საფიქრალია, სიცოცხლე მაინი ღირს, თუ გამეელილი ეზოს გამეფდისა არ ეეეშინია, არ ბრეყვეენი, კაცურ კაცად ცხოვრებისათვის კი, ყოველდღიურად დიდი ძალისმეეეა საჭირო, მით უმეტეს, ჩეენს დროში. ზოგადი საიმეეილი კი ყველი ქარიგელისათვის ამ ხალხიზე პასუხის გასაცემად სულმნათი ილიას დანაბარები უნდა იყოსს: „ყოველ დღესა შენს თავს ეკითხო, ამა დღეს მე ვის რა ვეარგე". სხვანაირად ცხოვრება მხოლოდ ცაცთა ბიილოგიურ არსებობას დაემსგავსებეა...

– ასაკი? განსეეეთი სიბერეს?

– ყველაფრის მოუხედავად, არასოდეს შეეუნუეებიარ ასაკს. 80-ისა ეხდები. როდის გაეიდა ეს დრო, არ ვიცი და, მოუხედავად იმისა, რომ ძალიან ცუდად ვარ, ოთახიდან ოთახში ძლივს გავდივარ, გარეთა სამყარო ისევ მიმბობს, ჩემს ქალაქში გაეცა მინდა, ჩემი ხალხისათვის თვალის შეეეება მსურს... ეს ავადმყოფი შვილიშვილების დახმარებით ერთხელ ბაზარში ნაეედი. მოვაყრეებმა სკამი დამიდგეს, შეეებრალეე, მაგრამ მიცნეს და ფულნრფელად გამამხნევეს. ეს ყველაფრად მიღირს. მთავარია, რომ არაფრის მეშინია. ეე მოვასწარი, მყავრბოდა ჩემი ქეეყანა და ჩემს ქეეყანასაც ეეეარებდი. მხოლოდ სიკეთე ვაკეთე და ამ ქეეყანაზე ქართეეელაცურად ეიცხო

თამაზ ნატროშვილი

ისევ ღვინო...

XIII საუკუნის არაბი ისტორიკოსი იბნ ვასილი მოგვითხრობს: „ქართველები გიგმარნენ ხლთის ნინაალშეფეგ და ალყა შემოარტყეს მასა... იეანემ, ქართველთა მაღიქმა, დალია ღვინო და ცაფლნა ფიი სამეფოსაკენ, ამხედრებულიო და ნასულიო ხლთისაკენ ო

მხედრის თანხლებითა. ცხენმა გადმოაგდო ცხრის იგი და დაიტყვეცეს მუსლიიმებმა თანამებრძოლთანან ერთად და მიაგვარეს ალ-მალიე ალ-აუბადს".

ეს ამბავი მომხდარა 1210 წლის 10 ოქტომბერს.

იეანე მხარგრძელი დატყვევება იყო ძლევამოსილი სამხედარო კამპანიის: მარეხნიან ფრანალი, რომელშაც მუკეთოდან მეაბრიალ ხლთის ბედი და დაპარობას გადაარჩინა ქალაქი. ქართველებს ხელიდან გაუსხლტა გამარჯვება, მაგრამ დამარცხებაზე ლაპარაკი ზედმეტია.

კირაკოს განძაკეცი მოგვითხრობს, რომ ხლთელებმა იეანეს შეპარობა აშცესეს სოფლიანს (ე. ი. ალ-ადილს), რომელმაც დიდი ქმაყოფილება გამოთქვა და ბრძანა, მასთან ჩაეეგანთ ტყეე. როდესაც ეს ამბავი შეიტყო საქართველოს ამირსპასალარმა ზაქარია მხარგრძელმა, ხლთელებს მუქარა შეუთვალა: გამოოქვთი ჩემი ძმა, თორემ დალუქვა არ აგცდებაო, თქვენი ქალების მიწას საქართველოში ნავიდაბინეს და აკიკროსას გავიდაბეკეთო. შუბრნელ ხლთელებს აღარ გაუგზავნიათ იეანე აუბანანთა სულტანთან.

იეანემ გაათავისუფლა ხუთი ათასი მაშმადიანი ტყეე, დაუბრუნა ალ-აუბადს მრავალი ციხე, გადაუხადა ასი ათასი ეფინარი და შუპპრიდა, რომ ცოლად მიათხოვა ეტბდა თავის ასულს. და ბოლოს, დაიდო ოცდაათწლიანი ზაკი..

ხუთი ათასი ტყვისა და მრავალი ციხის დაპრუნება იმას მეტყველებს, რომ სანამ ხლთის ალყაში მოაქცევდნენ, ქართველებს სეროოზელი ნარმაგება მოუპოვებიათ.

ზაკის პირობები

კირაკოს განძაკეცი არაბულ წყაროებში მოხსენიებული საზაკო პირობებიდან აღნიშნავს ხლთის მფლობელის დაკორწინებას იეანე მხარგრძელის ასულზე და გვაუწყებს, რომ სულტანთა სამფლობელოებში ქრისტიანთა ხვედრი შემსუბუქდა. ხლთასა და ტკონის მხარეში არსებული მონასტრები გაათავისუფლეს გადასახადისაგან, ზოგი – სანაბეგეროდ, ზოგიც – მოლიანად. ეგრძანა სულტანის ყველა ქვეშევრდომსა, რომ პატივით მოაკრძალოდნენ იერუსალიმს სალოცავად მიმავალ ქართველებს, ისინი არ იხდიდნენ გადასახადს აიუბიანთა ქალაქებში და თვით იერუსალიმშიც. „დამაყოფილ მშვიდობა და მეგობრობა საქართველოს სამეფოსა და სულტანთა სახელმწიფოს შორის", – დასასკვნის სიმეხი მეშატისაგ.

ჩამოთვლილი პრივილეგიები, ცხადი, ნარმოადგენს ოცდაათნლიანი ზაკის პირობებს.

კიდევ ერთი საზაკო პირობა აღნიშნულია ეეროპულ წყაროში, ფრანგი ისტორიკოსი ფაკ დე ვიტრო წერს, რომ ქართველები შემოდან იერუსალიმში გაბილი ფრიზებით და არავის უხდიან ხარკს. მისივე სიტყვით, სარკინეზები ვერ ბედავენ იერუსალიმს ჩაბოსული ქართველების შეწუხებას, ვინაიდან მათ შეუძლიათ თავის მეზობელ სარკინოზებზე შური იძიონო.

ფაკ დე ვიტრის ცნობაში საქართველოს „ეზოებად სარკინოზეს" ნაგულისხმებენი ხლთის გბაბაკონებელი აიუბიანები, ხოლო ოერ ქართველთა საპატარო უფლება იერუსალიმში გამლილი ფრონტით შესვლაზე წარმოადგენს ხლთაში დადგმული ოცდაათნლიანი ზაკის ერთ-ერთ პირობას (ფაკ დე ვიტრი აღნერილ მოვლენათა თანამედროვეა. იგი იყო ქალაქ აკრას ეპისკოპოსი. ფაკ დე ვიტრის ცნობას თითქმის სიტყვასიტყვით იმეორებენ მომდევნო ხანის ევროპელი ავტორები).

კიდევ ერთ საზაკო პირობას ვეგიმენთს იბნ ალ-ასირი. მისი სიტყვით, ხლთელებში ძმეულები შეიქნენ, ხლთაის ციხეში აეემენენ ნაი ქართველებისათვის ეკლესია, სადაც რეკდა ზარი.

სხვა არაბული წყაროს ცნობით, ხლთაში გაიოხოკი თამთა, ასული ივანესი, ქრისტიანეფენ სარწმუნოებას ინარჩუნებდა. ესეც საზაკო ხელშეკრულების ერთ-ერთ პირობად ფენდა ჩაითვალო.

გაუქმებული გეგმა

კირაკოს განძაკეცის მიხედვით, იეანეს განთავისუფლებამდე ქართველებს ფეხი არ მოუცვლიათ ხლთათვან. საომარი მოქმედება მეწყვეტილი იყო. ხლთელებმა ძალიერსაი მძეგალი იგდეს ხელთ, მაგრამ ალყამშორმტყვეული ქალაქი ვერ დაიტრაბახებდა გამარჯვებას. ხლთაის გარემოცვა გაგრძელდა 1211 წლის დამდეგამდე.

ხლთაის არსაიდან არ ელოდა რეალური დახმარება. სნორედ ამავე პერიოდში აიუბანთა სულთანი ალ-ადილი ჯვარსნებს ეოფებოდა სირია-პალესტინასა და ეგვიპტეში.

ხლთაიში დადგმული საზაკო ხელშეკრულება, რომელიც მნიშვნელოვან პრივილეგიებს ანიჭებდა საქართველოს სამეფოსა და ხლთაის ქრისტიანულ მოსახლეობას, ერთადერთი გამოსაღები იყო ალ-აუბადისათვის. სამაგიეროდ, ოცდაათნლიანი ზაკი ხლთაის მფლობელს აღუთქვამდა უფიშრიანს საქართველოს მხრიდან. ხოლო ქართველებს დამარცხებიან კი არ უკარნახა ზაკის დადება, არამედ სარფლის შემთხვევაიან დატყვევების შედეგად შექმნილა ვითარებამ. იეანე მხარგრძელის სიცოცხეშ, საქართველოს მთავრობის თვალში, გადარნა საბოლოო გამარჯვების ნყრული ალ სომხეთო პროოვინციის განთავისუფლების გეგმა.

ყოველივე ზემოთქმული აკარნყლებს ხლთაზე ლაშქრობის ცალმხრივ შეფასებას და კიდევ უფრო განამტკიცებს ის ვარაუდს, რომ ფრანგი რაინდის ფანტაზიით შეფენრადეულ სურათს ეფენ ალეგზიდეს ხლთაის გარემოცვის ამბები.

გადარჩენილი ხლთი

ქართველთა ლაშქრობას ხლთაზე დედი რეზონანსი ჰქონია მაშმადიანურ სამყაროში. ამას შესანიშნავად ადასტურებს იბნ ალ-ასირი. არაბი ისტორიკოსი მოგვითხრობს ნეარაზმშიაპ ჯალალეددინის ბოლო თბილისის ალებას 1226 წ. და ხაზს უსვამს იმ გარემოებას, თუ რაოდენ ბრნყინვალე იყო ნეარაზმშიაპის ეს გამარჯვება და რაგომ დაიჭრა მან ჯვარი, ხოლო შეიღლ ქრისტიანობა მიაღიანინა ქართველთა დედოფალზე ფასაკორინნებელად, რასაც ეუდა ალეკეეთი მათი თავდასხმები. შემდეგ ეს ალ-ასირი ეზება ბასიანის ომს და წერს, რომ ქართველთა გამლეიერების გამო იეონის სულტანმა რუქნადინმა, ყალიჯ-არსლანის ძემ, მეკრობა მრავალრიცხოვანი ლაშქარი საქართველოსთან სათომაო. მაგრამ ქართველებმა გაანადგურეს იგი.

როგორც ეზედავეთ, იბნ ალ-ასირს მოალეგ ჯეს მოხსენიებული საქართველოს ისტორიის უმნიშვნელოვანესი პოლტიკური მოვლენები XIII საუკუნის პირველ მეოთხედში. მაგრამ ბანაკკეთრნში საინტერესოა შემდეგი ადგილი. „რაც შეეხება სომხეთს, ქართველები შეიჭრნენ ნალეკ არმენიში, ფიეეფფილნენ ყარსს და ალყა შემოარტყეს ხლთის. ალაპს რომ არ შეეწყალებინა მოსლიმები – ქართველი ლაშქრის სარფლის იეანეს დატყვევებიანი, ისინი დაიპყრობდნენ ხლთის".

იბნ ალ-ასირი ქართული მხედრობის ხლთაზე ლაშქრობას ჩამოთვლის იმ ღონისძიებანშიც მოვლეენენთან ერთად, რომელშიეე მაშმადიანთა თეალში საქართველოს ძლევამოსილებისა და ალუბეების დამამტკიცებელი იყო.

დასკვნა: ხლთი. 1210 წელი

თუ გავითვალისწინებთ კირაკოს განძაკეცის, იბნ ალ-ასირისა და ალ-ამაკ-ჯიორეის დროინდელი შემატანილის ცნობებს, ალარ უნდა გაგვკვირდეს ფა ბუას წერილის მნიშვნელობა. ფრანგი რაინდი აღნიშნავს სამსაი ციხისა და ცბრა დიდი ქალაქის ალებას. ჩვენ არ ვიცით, რაშგები ციხე აიღეს ქართველებმა ხლთაის ქვეყანაში. სამაგიეროდ ის ვიცით, რომ დაზავებისას ალ-აუბადს დაუბრუნეს მრავალი ციხე. ხლთაის ქვეყანაშ ქვეყანაშ დაიბლოკნიან სამოოგალთა ქალაქს და შესაძლოოა, ცბრა დიდი ქალაქის ალებაც არ იყოს გადაკარნება (გამოთქმა „დიდი ქალაქი" ერთობ პირობითად ჟღეფს. იეანე მხარგრძელი თავის ცნობაში წერილში რომის პაპს აგზაობნენს, რომ მისი ძმისწეილი შანმე თხუთმეტი დიდი ქალაქის პატრონია".

მაგრამ ვიკმაოთან. ოოოოოოდე დეტალის დამობეეეეაც ბეერს ნიშნავს. დე ბუას წერილი ოოეთმიხილეეთის ხელთა ჯეუოტეულად შედგენილი ოოქმი ხომ არ არის, რომ ხლთაის გარშემეეეეს ზუსტი სურათი გადმოოეეეეეს. გაზეეეადეეა და ჯადოსნეეეეეფრენა ფრანგი რაინდის ინფორმაციაში არც ისე ბრძოსაა ქართული ნყარის ცნობადან, სადაც აღნიშნულია ხლთაის ქვეეენის მონეეეემორეეეეე

ბეჟან ქურხული

ყოველთვის, როცა...

შეიძლება, – თქვა ალროგამ. – მაგრამ მე ვიცხოვრე და მოგკავდი ისე, რომ დღეიდან არ ვიცი, რა არის შიში. ახლა კი მივდივარ იმ ადგილას, სადაც ახალ სახეს და ახალ ბედისწერას გადავეყრები, რადგან ისტორია დაიღალა ძველური ადამიანებისაგან.

ხორხე ლუის ბორხესი

სიცარიელეს გრძნობდა.

მუოტადა, ნათელ, ცივ სიცარიელეს.

გასაოცარი თოფივით იყო შავნიდან დაცარიელებული.

ადრეც ხშირად პერონი ასეთი შეგრძნება, სიცარიელის და დასასრულის.

ასეთ დროს ყოველთვის ფეიდიენდი, თითქოს ნაყოფქვეშ ჩაფენილა, წყალქესტრებში გაიხდიანია და ამოეკონიანა, თავის დალნეცას ვეღარ ახერხებდა. მაგრამ მაინც გალეკადა ყველაფერს და ერთიორად დღეში ისევ იგმენრიდა ძალით, ენერგიითა და სიცალიელი, როგორც ზედაპირს ოაზისში ღრმად, მიმსაკეკაში, წყალეზე დრტაბმული ამოიხრჩილი ფა ისევმა ამკარა ნალეთ.

ახლა კი ეს ძალიან ოგეიანენდა გავეკიბის. ერთიორ-ორი დღეც გაგდადა და ერთიორი კეკრაც. ეხლა კეკდელი ნელ-ნელა, მაგრამ ზეკან მოუფიდეკავდ ბრეკბოდა და ნაკრნსეფრებოდა.

სიცარიელე მეს მაგ მიხეკი, რაც თავისი ეკანსასწელი ნიგნი დაამთავრა. ამ ნიგნის წერის დროს განსაკუთრებულად იყო ფიმბაული და ძარღვეკდიმეული, კეკდარაკეულად ფანალმელ მიმდინარეს ვარაუდით მიმავალითი გრნობადი თავის. ადრე ყოველთვის ეკინენბოდა, როგორც მოკაცრაზე, მოფილიანის ან გოგოლის ამბეკს კოიხლილადი – ვერ წარმოეკდენა, არ სკერდად რომ მეკოკეს ბეკმნის, ხაგეკის ან წერის დროს ადამიანნი მარილი შეიძლება გაფიონინს.

ბორეკდად მაშინ მიხეკი, რაც თავისი ეკუდად რომ პერონდ საემე, როგეკაც არა მარტო ფლანთი, როგეკაც შეეკორიბილეკი ნერგა, არიმეკ ღამითაც, ძილში, ბოერანნი, სიზმარში თუ ზმანეკებში, ცალკეკეულნა ფრაგმენტებმა, ფრაზებმა და სახეებმა მოჩეენებებივით დაინეკეს ბოროალი.

„ეიპაა!" – იფიერა, – „ე, ე!.."

მიფიოდენ, ჩნდებოდენ, ეჩინებოდენ სრულიად რეალური ალტმატინინ ბიფეკი, სრულიად ფანტასმაგორიულ არეალში, ზღაპრულ არსებებთან ინკეგმნენ მოძრაობას. მეფიოდენ, გამოფიოდენ, ინერადენ... თითქოს თავიანთი არ პაოფიდიათ, თითქოს მაინ აკლდათ.

ეკეინდოსეფრო, ყვითლად „ფიმპაკლეკეთ", ფეიბეოოლმინე ბიანი „09", ჩრდილოეთ ოსეთის ინგუფეკი სოფელი ჩერმენი – „ალონინნეკი რეპუბლიკა", ოსეთ-ინგუფეთის მეთაოლეკეთ შეტაკება, 1992 წელი, ჩერმენში, ბეგენინს ფოლეთი გადალიფილი ბლოკპოსტები, ალეთ ოსეფი, ინეთ ინგუფეკი, ეფიმნი, ნეიტრალეკ ზონაზე კი ეკინენდოფენ ფიმპაკლეკეთ „09" ეკარილეკეთ ნომრებითა და ნამლეთს ასაკეკიად ნამოსეკეთ ოთხი ბიჭი – „ნი სტრელინე, რებიიგა, ბი ტბილისსკეკ ეკეკ ეკარკამნა..."

ისეფაც მოეკეთ სიცოცხლე ოფნი და ხათაბალეფი იყეფენ და ახლა ამნაი ნაწერები, ზმანეფები და ეკენდერეფი. მით უნეკეს, რომ ამთავეკ თითქმეს ყველა ეკეკ სამეფოდოს ოყ ბასეთ!

ყოველთვის, როცა!..

ნიგნი. წერდა და მაგრამ ნერგოეულმდა. ფეკე ეს ნიგნი ყველაზე მაგარი ალბოლდა და დამთავრდა. ალარფიერი გამოსეფოდა.

„ენიფთ", – ფიერმდა. — „ადერეკ ნამნეკეთ სამეე ეკუდად. ძალიან ეკუდადეკ, მაგრამ რამდენიმე დღეში ეკეკოდიერი დაიდგამეფოდა."

კი, ყველაფერს ალეგაეკდა და თავის ადგილეზე ბრუნდებოდა, როგორც კარობის ყურეში, ობაკოკისეკ დაბრუნდი და მგორაშში მოფალილი მეკობრეების კაპიტანი თავიანი კარავეკის საფეს.

ბრუნდებოდა, მაგრამ თეკითონ ყველაზე კარგად იყოდა, რომ ეერფიერეკაც ვერ ნყეტენდა, უბრალოდ, სასნაულად უმარილეკ-ბრნეკნის ადგილ კი, ოდესკ კი, როგორც ჩანს, მისმა განთქმულმა ალბალანობამაც თავს უნეკედა.

არა, თავიდან დიდად არ უნდაეკეთა.

ნიგნის დასრულებამდე ბემეეკ თეკითონაც ალარფიერი ალარ ეფდდოდა, ხანმოკლე ეერანრაგდა თავს ამ სიკარიელეში, ოდეა ამბეკრმდა, ეკინეკეკნის ხელეებსნაფინდოთ, დაცარიელებეკეთ და დამშეკეკეკეთ. რამდენეკერმე მაგრამ დღეიდა და ბეკეეკეა. იკეოდა, რომ არასოდეკ გალოთადეფდა. გალოთაებსაც თავი და მოხეტრება უნდა. ისეკ, როგორც ალასოდეკ შეეფდენოდა ნამდეზე, თუნდაც იმ უბრალო მიზეზის გამო, რომ გაცილებით უფრეკი რამ სყოფილა. ეგ ისეთი ამბავი იყო, ათ. გიგეკი რომ ამ ეკოდენიან.

დალეკეკ უარესად ალოოეკდან!

ოეკდა მეეკ, გამოფეხრეხლებეკეთ, საკეთაო თავზე, საკეთაო უფლებანსა და სიმთელეკეზე გამოსეზეფენეთ და ინ დღეკ ეკეოდა, როგა სადეკაც ნასეკეთ ალეთ თავი დაეკრნენდეფდა, ალალის მაფდეკთ დაგენეფდა და ნინ გაიგადეზა. ყოველთვის ასე ხდებოდა. მიეჩეკა, მაგრამ ზუსტადაც იკეოდა, რომ ასე დაეკრნეკეფდა ეკრ გაგრძალეფდაფა. თუმეკა ალეკ ის იკეოდა, როგორ დადგებოდა ეს ფდეკ, ეს ალმა, ეს ფრო.

და ინ ახლა ეს ზმანეკეთ ფიდეა საკეფთად იგეიანენდა.

ნერეოეულობით ალ ნერეოეულობა, ალეკ ნეფნენენდა, თუნდაც იმიტომ, რომ ალ ნეფნენს და ალეკ ნერეოეულობა ალნრ ალ ჰეკნდა. ეერი მნეეფიერ ნეფთსა და ნამს ეს ყველაფერი უნდა დამთავრებულიყო და მთავრდებოდა კიდეეკეკ. ყველაფერი სნორად და სამართლიანად ხდებოდა.

იკეოდა, მაგრამ მაინც მაგრამ დაიძინა და დადეეფდა. ეკეკ დაბრნოდაფდა, გამოსაკეთის ანანა დაიწყო.

დასასრული ყოველთვის მაგარი გოოეეერნენეთ რამეა. ეერ ეკეკეკეფდა. გამნარეკენთ ინოოლდა, მაგრამ ეერა. ეერაფერი...

90-ე ფსალმენი გაამხეკნა. თავიანი საკეფარეთ, ეერისტანინ მეოორების მეგარეკეთ 90-ე ფსალმენი, რომლის გარეშეკეკ ალე ერთ სამარო ადგილას არ მიდიოდა – არც თბილისში, არც ცხინვალში, არც ალდანენში, არც ოფხეზეთში და არც ჩერნენში.

„რომელი დამკვიდრებულია ალს ზეწენეკნთა მაღლესაალთა..." „ბრეკეს ეფდალსა – ხელის ამპარბოდელი ჩემი ხარო ეკენ და ფეკეკ ალეკდენელი ჩემი..." „ბეკეფოსაეულთა მსსთა გგადაეფდეს ეკენ..." „ლეანლსსაგან რომელი ეალნ ბნელსა ზინა, ეკმეთხეკეთსაგან და ეეშეკეკსა ფეკ ფდლსა..."

არ ეფშეკეკ. ალარ ეფელეფდა. მაშინ 50-ე ფსალმენი მოიშეკეკა.

„ბინდელე ეკ ღმერთო დიდითა ნყალობითა ეენენთა..." „რომეკე ეკსაკეკეკეთ ჩემი ეკ ეეკეკ, და ცოდეკი ჩემი ნინაეკ ჩემსა არს..." და „ამაო ჩემნო" სამეკეკ!

არაა არაალ ალარაფერი ეკეკეკეფდ!

ფლეკი კი ალარ ბრეფდებოდა. ალარ ბრეფდებოდა და მორჩა. ალბალთან ერთად გაიეკეკ. მოხიეკ და ნავიდენ. დაბეკდენ. ოეკენ, ითმინეკ, ითმინეკ, ბეკ – ერთი ბეკნი ეკიდი „ეკოლეებიკეკ!.. – ალეკალბენენ მალალი ფეკნინ დაბეკნილ მაეთოალნალოეებმეკ-ეკეეე

მინაურულად მოკითხეს ერობანელეთა „ჰა, რის შერები, იცმაკა, ვხედავ, ისე ტკბილურად სალთეს ასმორენი". იცმაკა მოფლოდნელად ძალიან გაბრაზებულა: „არ გეგიდერება, რეზოს შემოეკედეთ, მე გარშემო შენ მსაფთი ლაპარაკი. მაგ პარიკეკეს პეარნიი, რომ მე სალთეს ვასორენ, გოიმეზინალეთს ასმორეს იცმაკა სალთეს, ხალხისთვის კი, ნენიერო, პატიოსნები ბიეზინასთვის, ფრონს ვასმორენ, დაგეტანეკეთ, ფრონ ასმორეს იცმაკა, ფრონოს!" მოეწონა რეზოს იცმაკას პასუხი, ჩუმად, ცალუბად გაიღიმა, უხმოდ ფეხი და ლოგრონი „ფინლანდია" მოიგანა თავისი მისაყალეტებით და მთელი დღე სდეს იცმაკასთან ერთად გაფეფეტეთ სალთეთი ამიგტნენ ბუდოეგანაში თავიანთი ჭკუით, ფრონ ასმორენდენენ.

ფრონ!

21-ე სოუკუნე!

22-ე სოუკუნეე მოფალ მერე რა, რო?

30-ე სოუკუნეეზე გამოჩნდებიან „ბუღმოკარული" და „ნარნამატებული" ტიპები, რომლებიც შეეცდებიან.

ბანსოფეს, ეკა ვინოს „ლილიან ბუფფუის ბუდეს გადაეფრინა". მაეშერენი რომ ეფის მმიმე წყლის ნიღაბის დაეეკაკეკერება, ვერ დაძრაეს და ამმობს – „მე შეეეეკიდე მარნე!"

მერე გამოჩნდები დამეფაეეეეთი ადამიანი – ოორმეტრანი, სპილენძისფერი ინდიელების ბეღლები, რომელიც იმ ბიჭის სიკვდილის შემდეგ, ვინც ეკეკ ნიკოლაოსის სხეულში ჩასახლდა, სკიდა, ბოლომდე მიიწვა, მაგრამ არ გამოუეკიდა, მოგალეკეს, მილუბინაფდ ამოთხრის ინ ქვის ნიღრამს, გაანგრეკეს, გაეკარდეს და ნავა და ნავა...

და ფფერონ მერე შორდდან ინ ინეიოტეო ტერმინეეის ინაბარა დარჩენილნაეი ინდიელების ბეღლები, რომელიც ინ ბიჭის სიკვდილის შემდეგ, ვინც ეკეკ ნიკოლაოსის სხეულში ჩასახლდა, სკიდა, ბოლომდე მიიწვა, მაგრამ არ გამოუეკიდა, მოგალეკეს, მილუბინაფდ ამოთხრის ინ ქვის ნიღრამს, გაანგრეკეს, გაეკარდეს და ნავა და ნავა...

და ფფერონ მერე შორდდან ინ ინეიოტეო ტერმინეეის ინაბარა დარჩენილნაეი ბეღლები, რომელიც ინ ბიჭის სიკვდილის შემდეგ, ვინც ეკეკ ნიკოლაოსის სხეულში ჩასახლდა, „21-ე, 22-ე თუ 15-ე" მე მერე ეს ყველაფერი დაახვინინ და საკუთარ უფფლებებში გაიკეთინ!

ისე, მაგ ფფლინს გამო კეკ კიზიმ მაგრად იბუნა, კინალამ მიაბრაფდ მიდუმ ფორშანი. ეტყოფა, სხვა შორდან ფფდდრდ კედლის გაანგრეკეა, მაგრამ მთავარი მარნე კედლის გაანგრეკეა და გაანგრეკეს კედელეა.

და გადეფშენენ, გადეფენენ სამშეფდობოსს!

სადაც ფერო და საზღვარი ალარ არსებობს!

და არე ერთფეკში არსებობენენ, რომლებიც ცდილობენ, მოგალტეკონ, რომ მერე უფერო ადფილად შეძლონ საკუთარი თავის მოგალეკება და საკუთარ ინოფოთანაკეა უფერო ადფილად შეეეეკონ.

უფერო ასაკანი რომ გაეეფდეთ ინ საკუთარი ეფნენინის და საცოდავობის ყოველფალეოოოფ ტარეეს!

და, თუ ეკეკ მოგაბეკეკეს და ვერ დაგაბოლეს, მერე იბოლეეენან, ვეღარ გაგანენენ და ცდილობენ, რამე დაგიშავონ, ოღონდ ისე უფნეკოდ, უსაფრთხო ადგილიდან!

ვააბ ტონ!..

რა უნდა უფელეო? შენ მენი ნაგაჭრეენია, ხო?..

უნდა გაგარდე! უნდა გაალნო!

მანამდე კი თავად ეკინეეს საკუთარ სიკარიელეესთან დაღლილბასთან, საკუთარ სიგიჟეებთან და სამეფლანენენ მუცდომებთან დაფესრულებელი და დაოენდობელი ბრძოლა!

საკუთარ თავთან!

ყოველფალეს ოოოკა. . .

და ეკონ ეს განუეეეეეს, რომ ნამდვილად არაეის აბეკეეეს, იმფენად მაინც არ გამოუზებულხარ, რომ ამბეკეკო – ყველა ის ბარი და უბეკეეეეეა, „ოშმარეი და ღამე ელოგინდან ნამოსაბმა, გაბმეული ხმა და ღამის ზნეეეები, ეიღაც ქალებთან ირეკეა და ზეკეთ-ქვეკეთ უაბრო ნანნალი და საკუთარი სულის საკუთარი ხელებთან ჭალეეა, კარგია და საინტერესო. რომ ეს მნიშვნელოვანი და ისეთი ცხოოოენთი შეიძლება რაიმეს მიაღნიო, რაიმე გაანყო, რაიმე გაანგრეო და ადამე მაინც მიხეიდე!

„ჩარეეეა მალი ინეოს: მცირედ ფიმ ნაიეეეი თქეეენ თანა არს, ეიდოოდეო, ეიდერე ნაიეეეი გაეეესალეა, რაიათი არ გენიოს თქეეენ ბნელი, რამეთუ ოოფალი ეიდეს ბნელსა, არა უნ�ეიდერე ეიალნ".

სადმე მაინც, რაღაც ადფილადეეეეე

გიორგი აბესაძე (გიო ზედუაკელი)

ნიღაბ ვრიან

არ ცხრება სული,
სხეულია ჩემი – ციბარე.
ნეტარ არიან მორწმუნენი,
ნეტარ არიან!
რაგომ ხდება, რომ
ჩემს აღმასვლებს ღმერთს დავაბრალებ,
ხოლო დაცემებს...
დაცემები ჩემი ბრალია?!

ებრძოლებით მეფერეთით

აქედან ზეცის სუნია.
გურია: ნატანები.
ამინდი – ტროპიკული:
მინებზე უკაკუნებს
ნეიმბები.
განუწყეთი ეკლები, კოპიტები.
მოედიეარ მატარებლით,
როდესაც მოამინდები
წყალეიათ.
ნერილებში ნუნუნებ:
„არ ამირბის
ამინდებს,
ტუროსტებმა დატოვეს სანაპირო,
ქალაქის დამშეფერებსაც არ უხსნით დანა
კბილებს,
სხეულდა და ქორაობენ,
სხეა მეგი არაფერი“.
.....
შენ ამინდს ეშფერები,
მე – ვაგონს:
გიტარებით
ამოხტნენ ლოთები
და აიკლეს კუბეები.
სადაც შენ მეგეფლები,
ავფრენ ფფარენენ,
ქარები ლაგდებიან,
შრებიან გუბეებში!
ქოლგები რომ ჩაიარო,
ქუჩას მზეგდ ეფინები.
ყირაზე გადადიან
კეთილი ფელფენები.

და ისევ ნატანები...

ურეკი...

გრიგოლეთი...

რამდენ ხანს გნატრობდი და რამდენ ხანს
გიგონებდი!
.....
ებრეწდებით მატარებლით!

ეომპოეტები

დიდი ხანია,
პატარა ქვეყნის
პატარა კაცის
პატარა ეომპოეტს
ვატარებ,
ყველა ახალ შემხვედრს გვარით ვეცნობი
და ვეკგიმები!
თავადიც არ ვარ,
არც არავის არ ვეფიბრები.
მაგრამ მინდა, რომ
ჩემი გვარი ყველამ გაიგოს!
ვერ ვხვდები, სულში რა წრიალებს,
რა არ მასვენებს?
მახსოვს, რომ ერთხელ,
იმაზეც კი ვიეტეოვნე,
როცა შვილებმა ჩემს მამულზე მეტეკერ
ახსენეს
საკართველოს სხვა კუთხე და მისი
ქედები,
ზუსტად იმ დღიდან,
თითქმის ყოველ არდადეგებზე,
სოფლისაკენ მივეოეკები!
ახლა ეზოვარ და დიდებენში მლრღნინ
დარდები –
ვაიოეუ, ისევ მოატყეუონ ბებო ბაავეებმა –

ტბაზე ნაციდნენ, სადაც ნყალში მთვარე
ვარდება
და ბეგელი ბაკაყის საშიშ თამამს ეთამაშება.
ალმოდა ეფლეს, მთვარის ქვეშ ეპარავენ სადმე
ტარონებს,
იქნება, ჩალაზე (სისნრაფეში) ლოდა გაიძრეს,
იქნება, მოეფნენ დათეთსაკ მნანე კალოებს,
და ადელვებენ გალმა უბნის ნაქცმ ტაიტეს.
ასე ნელ-ნელა ფეკარდებათ ბავშვებს მამული,
ასე ნელ-ნელა ფეიცელიან ხმასაც,
კილოსაც –
ამფოშინებენ პანაშინს სოფლის ნაკადულს,
რეკაზზე მკლეკის ძარღვებივით ნახატ
ნილოსსავე.
და მიხვდებიან, სოფლის მიწას რად
ეინახავდი
ტალოს ნაკეტში. გაიგებენ მამის
კომპლექსებს –
და მამეულ სახლს, როცა შორით
დაინახავენ,
გზით კი არ ჩაკელენ, ჩაატრიან ფეხით,
მოკალეზე.

ბაღეიეფერი ლილაბ

დედა,
რანაირ კაცად მომაკლინე,
რომ დღედათელილი ეპაპლების
სიცოცხლეს ვდაჩდობ.
არ შეიძლება კაცის ცრემლიო და
როგორ მევაკავო,
თვალებმა რომ არ გამყიდონ?
ამ ცრემლის გამო მიეეწეე მარტყოობასაც.
თუ ვერ მხედავენ,
მიხარია,
მდინარეებს დავიდენ და ვრჩები.
ან თორმა მაინც მეშმლებოდა,
ან ნადირობა,
ჯიხვის მოკალისგან აღტაცებულს
მეეეფრა:
„ეაპეეეე“
და მოეპს ბანი მოეკცათ.
დარდად გულს გამეკიარვებდი!
მე კი
ის ჩიტი მესიზმრება,
მფრფალთან მოკალთან,
თვალები რომ ღია დარჩა და
თითქოს ბუდეში ჩარჩენილ ბარტყებს
ჩიოდა.
რანაირ კაცად მომაკლინე, დედა?
ეს ლექსი შენთვის ნათქვამი ერთადერთი
საყვედურია.
ეს საყვედური დედამენსაც შეგიძლია
უთხრა,
რომ შენც ჩემნაირი გაგაჩინა.
ეს ლექსი შენნაირი დედების საყვედურია,
დედა,
ერთადერთი საყვედური!
თუმცა ვიცი,
რომ შენ ქალაქმერთი ხარ და
ყოველისშემძლე.
ახლა მასნაპეე ამ ცრემლის უკან
დაბრეწება
ან გადადაეკა..
თავი რომ არ მომეყრა.

ნუ გეშინია, ეს გვიკეი!

ნუ გეშინია, არ გაიქეე,
არ გამეფრიდო, არ შეგეხეი,
თუ არ ვინდა, არ შეგეხები!
ჩიტი ხომ არ ხარ,
დამფრთხალო რომ შუშეს ეხლები?

და ლამეს ხელით მოისკენებდნენ.
სინათლემსერ სახლებმაც უკვე
ფანჯრები, როგორც ხახა, დაალეს,
ცა ცხედარივით მაღე გალურედდა
და ნითელი მზე ზედ დაადალეს.
გამარჯვებულის ხმა აქ არ ალნეკს,
არ ისმის, როგორ ყიფის მამალო,
ქოფაკი – ღამე მოვა და ისევ
ფლე, ვერ გაიგებ, როგორ დამაალეს...

***

ქარნელის დედა ვარ,
ჩემს რკინის მკერდს მოედო ტანგი,
რადგანაც სნოვდა სიღარიბე
შვილების ნაკვლადად,
რომელთათვისაც ხმად ვიქეცი
ყოველ სალამოს,
როცა ვამინებ
სხეების შეეიტს და ვეფფერები.
რომ გაეიხსენო, როგორია შენი ძილი,
სანამ დავრეკავ.
არ მინახავს
მე არც ერთი ნაბიჯი შენი –
ქალის სხეულში გადადგედი
ბავშეი თუ როგორ.
ყოველ თვის პოლოს,
ეყიდულთან თითქოს დანაშაულს,
ისე გიგზავნი
რამდენიმე ასეულ ევროს
და ვებრძანი ნევროზს
ასე და სხეა ასი მეთოდით.
დიდი ხანია,
ლეონით სავსე აღარ მაქეს თასი,
და გაგრძელდება ჩემს შეილებში ჩემი
ზღაპარი –
გაეოცხლდებიან დამარხული მკვდარი
ძალლები.
ერთხელაც ისე გაწვიდება, თავს
შეეაფარებთ
იმ ხის ქვეშ ოდას და ...თავიდან
დაეესახლებიან!

ბაღეიეფერი ლილაბ

დედა,
რანაირ კაცად მომაკლინე,
რომ დღედათელილი ეპაპლების
სიცოცხლეს ვდაჩდობ.
არ შეიძლება კაცის ცრემლიო და
როგორ მევაკავო,
თვალებმა რომ არ გამყიდონ?
ამ ცრემლის გამო მიეეწეე მარტყოობასაც.
თუ ვერ მხედავენ,
მიხარია,
მდინარეებს დავიდენ და ვრჩები.
ან თორმა მაინც მეშმლებოდა,
ან ნადირობა,
ჯიხვის მოკალისგან აღტაცებულს
მეეეფრა:
„ეაპეეეე“
და მოეპს ბანი მოეკცათ.
დარდად გულს გამეკიარვებდი!
მე კი
ის ჩიტი მესიზმრება,
მფრფალთან მოკალთან,
თვალები რომ ღია დარჩა და
თითქოს ბუდეში ჩარჩენილ ბარტყებს
ჩიოდა.
რანაირ კაცად მომაკლინე, დედა?
ეს ლექსი შენთვის ნათქვამი ერთადერთი
საყვედურია.
ეს საყვედური დედამენსაც შეგიძლია
უთხრა,
რომ შენც ჩემნაირი გაგაჩინა.
ეს ლექსი შენნაირი დედების საყვედურია,
დედა,
ერთადერთი საყვედური!
თუმცა ვიცი,
რომ შენ ქალაქმერთი ხარ და
ყოველისშემძლე.
ახლა მასნაპეე ამ ცრემლის უკან
დაბრეწება
ან გადადაეკა..
თავი რომ არ მომეყრა.

ეოეტური ოფრეტოები

აი, მაგიდა,
აი, თოვლი,
აი, ანაყი,
აი, ტყვიები –
თავს სათრრად ვაიარალებ!
მე რას მოიწეედ შენი ნახვით,
ან არ დანახვით?
გზასაც მოესახავ,
შენ თუ არა,
თოვლი მახახებს...
უსტვენს ქარის ხმით თეტერვალი ყურში –
ნაბლეკა!
თეთრი ფურცლები თავსაყრელად არის,
ასე რომ...
ერთი ვეკრაა თოვლის სახით კიდევ ნალეკი
ჩვენს ეზოებში,
ხოლო სუფთა?
რა მოგახსენოთ...

ბიმპრეტოიან მეოლანკოლია

ნაკლენ სოფლიდან,
ნაკლენ ისე, რომ
არ მოიხედავს უკან არავინ.
ხის ქვეშ დარჩება ჭიქა და ჩერო,
ვლლნე – ბორეკვები, ბორეკვნე – კარავი.
მე თქვენ არავის შეგეკოდებით,
მე თქვენ მიგოვებთ სოფელს სრულიად –
ზემო იმერეთის თავის ოდებით
და ტყეს, რომელიც დანისულლია.
თქვენ არ გაღელდებით ჩემი შიშები,
იქნებ, კარტბიან დამშვდეს ტოტია!
არ გესმინ, როცა ვეკერი „მიშველე!“
და თოფს კედელზე ვეკიკენენ.
ყველა ნავიდა, ყველამ გაიშვა,
და, ჩემო თავო, დარჩი რალა შენ?
შენც გადადგელო ფოტო პარნაზში
კოშკთან
ან ლუფის კათხით პრალაში.
გაგეცბულია ეაშლილი სახლიე.
მსხალიც თავისით ნყდება ყუნწიდან.
ნავედი, ენახო ჩემი ნახარი,
ფეხიდან ნაკელს გამოვეწმინდავ.

გიორგი კუჭუხიძე

***

გათენებამდე მდარაჯობს ისევ
ერთგული ძაღლი – ღამეი თავად,
უძილობით და ხენჯმით გამძღარი
თვალის უბეებს მიღოკავს ავად.
მე მენატრება ნახვა სიზრცის
და მხოლოდ ღამე ვერ მანუგეშებს,
რადგან ფერებით არ სველდებიან
ნაკვერჩხლები თვალის ბუდეში.
თებერვალია ძალიან მკაცრი
და ჩემს სიცივეს ზედეტგამდე თელიდა.
ჭერზე ნაფრნი ნყალის და ტანგის
მკრთალი ღრუბლებივით ოთახში ნვიმდა.
ავდექი ფეხზე და ეს სიწუმე
დაიმსჭიარა მეოდე, ვით ჩონჩხის ქალი,
და ჰგავდა ახლა ჩემი სანლი
მკვდრეთით აღმდგარის არეული საფლავს.
თენდება, ქუჩა ნყნარია ისე,
თითქოს არასდროს არ ასვენებდენ,
კრთებოდა ბნელი ჩემ თვალწინ ზანტად
და ლაბადა ხელით მოისკენებდნენ.
სინათლემსერ სახლებმაც უკვე
ფანჯრები, როგორც ხახა, დაალეს,
ცა ცხედარივით მაღე გალურედდა
და ნითელი მზე ზედ დაადალეს.
გამარჯვებულის ხმა აქ არ ალნეკს,
არ ისმის, როგორ ყიფის მამალო,
ქოფაკი – ღამე მოვა და ისევ
ფლე, ვერ გაიგებ, როგორ დამაალეს...

***

ქარნელის დედა ვარ,
ჩემს რკინის მკერდს მოედო ტანგი,
რადგანაც სნოვდა სიღარიბე
შვილების ნაკვლადად,
რომელთათვისაც ხმად ვიქეცი
ყოველ სალამოს,
როცა ვამინებ
სხეების შეეიტს და ვეფფერები.
რომ გაეიხსენო, როგორია შენი ძილი,
სანამ დავრეკავ.
არ მინახავს
მე არც ერთი ნაბიჯი შენი –
ქალის სხეულში გადადგედი
ბავშეი თუ როგორ.
ყოველ თვის პოლოს,
ეყიდულთან თითქოს დანაშაულს,
ისე გიგზავნი
რამდენიმე ასეულ ევროს
და ვებრძანი ნევროზს
ასე და სხეა ასი მეთოდით.
დიდი ხანია,
ლეონით სავსე აღარ მაქეს თასი,
რადგან აღარ ვარ მასპინძელი,
სტუმარიც არ ვარ,
თანაც ღმერთის გამოგზავნილი.
არც ერთი სიტყვა სამშობლოსი აღარ მეგზება,
ახლა ეს თასი უნდა ისევ გადავაქციო,
მასთან ერთად ჩემი ნაკვეული,
და დავუდგა მოხუცს ფეხებთან,
რომელმაც იცის მარტო ჩემი სახელი
და მეკე, ნლებია, თვალებში ეხედავს,
ჩემგან რა უნდა.
მკედარი ზღვასავითი
მლაშე ვარ ახლა, გულში ვერ ეიკრავ
ვერც ერთ სიტყვას,
ჩემს სამშობლოს გაბრწყინებასაკენ
რომ არ მივიდა
და მე ვიგლოვე ჩემი ქმარი ტელეფონიდან.

ქალაქში, ოქტომბერი...

ტროტუარი ჰგავს დამსჭიდარ ტუჩებს.
და შეშინებულს მაშინ ყველა ფიქრი და მზერა,
რომელიც იყო მიქრის და მსერავს,
როგორც ხალი ამ ქუჩებს.
სალამო დადგა, ასოგნალდნენ გზად მანქანები,
სანამ ჩიტები მოდგარაკე დედებივით კაბელზე
სხედნენ,
საკიაშში თითქოს შეეზარდნენ
და მანქანების
და მანქანების (ბევრჯერ)
რკინის ხერხებსაც ვხედავ.
რეკონსტრუქცია ჩემი ქალაქის,
უმისამართო, ვით გიზებში დედა,
სიჩუმეს მტკერის სუდარას ხვევდა
და კადრი მდევდა,
ნაგავი რომ შიოდთ ძალლებს.
ორანტფისფერი ბრიგადა ნელა
ქალაქის რკინის არლეკედა ძარღვებს.
არ გელვიიება...
შენი ძილი არის ხანგრძლივი
და შენს სიზმრებშიც
თუ თესავენ ახალ კორპუსებს
სხვა შენობების ჩრდილში ლეარძლეივით,
ზარალ სიბნელეში
ნაკლს რომ ფარავს, იმ ქალაქით
დოოდა მტკკარი –
აკაციის სუნით დამტკბარი.
მე მხრეიზე ვიგრანობ, ჩემსად როგორ მი-
თვალთვალებენ
აიენებიდან გაგმიხრილები,
ინტერესით და ცივი სახით
უკმაყოფილო გარეგოილები.
და ზედაპირზე უფერობით გამნრაფიტ
მოთურ მზეკის ამყრალებულ ფამეშეი ვეშეები.
და ფრესკებივით ოდგა გრაფიტი
მინოსქვეეშეთში.
რა მოყვარს შენში?
ვიცი, შენში
ჩემი ფეკები
არსაფროს რომ მიმატოოვებენ.
და სუფ რომ ყველამ დაგტოოოს მაინც,
ვით ძველი ბუდე ტანსმკვლელმა,
მე აქ ვიეწები, როგორც ეოოფიისმკამელი შენი,
აქ, შენს ცხედრთან,
დამსნახავი ამ ყველა ლაქის.
და ჩემი ლეეში
ეუტკოფსია
ჩემი ქალაქის...

რაულ ჩილაჩავა

– ესენი ვინ არიან? – პკითხა სერგანტს მაგიდასთან ზეადგომა კაპიტანმა.

– ვინ არიან, არ ვიცი, ბაგრან საბაგუმო მიიდანზე ლუდს სამაგრენ, ამიტომ დავაკავეთ.

– ფეტები სახელი, ამხანაგო! მიმართა ნამ ვინგრანოვსკის.

მოკლულ ჯიბიდან უმიოდ ამოიღო თავისი „ასი ლეტენ" და კაპიტანს წინ დაუდო.

– მე თქვენ სამუთი გთხოვეთ და არა ნიგნი, – გაბრაზდა კანონის დამცველი.

– ამხანაგო კაპიტანო, თქვენ სერგანს დახედეთ, – ეფალო ოოვითნნენ ნე.

კაპიტანმა ჯერ ადაზე გამოსახული პორტრეტი შეათვალიერა, მერე მზერა ვინგრანოვსკის მიაპყრო, ბოლოს კი ელფანკოვიეთით ფეხზე ნამოხტა და სერგანტს უყურა:

– იდიოტო!

სერგანტი სმენაზე გაიყმა.

– შენ ეის გაუუბედე დაკავება და მიღიციაში ნამოყვანა?

დაბნეული სერგანტი ხან თავის უფროსს მიაშტერდებოდა, ხან ჩეენ, სპასსუფთ სიტყვებს კი ვერ პოულობდა.

ამასობაში კაპიტანი ცოტათი დამშვიდდა და ოდნავ შერბილებული ტონით მიმართა ხელქვეთის:

– ასეთი პიროონენის შეწუფებისთვის ვიცხადებ საყვედურს, ტაცნობისთვის კი – მადლობას. ჩასვი ეს ხალი მანქანაში და ახლავე მოიყვანე იქ, სადაც ნამოიყვანე, მაგ შეჩუნე უკეთ იციან, ლუდი სად დალონნ!

სანამ დაბნეული სერგანტი კარებისკენ მიემართებოდა, კაპიტანი ვინგრანოვსკის მოუბრაზდა:

– ამ ნიგნზე ავტოგრაფს ნთ ვერ ნამიწერთ? ოგი ჩემთვის დაეკვნაური საჩუქარი იქნება.

მოკლულ ტატუფზე საკუთარი სახელი და გვარი ნაწერა, კაპიტანსა მადლობა გადაუხადა და შემოტრიალდა. მე უკან მივეკეი.

სერგანტმა მომსახურებინთ არ გვისარგებლი და ჭხალ უკან ფეხის დაკადებეთ.

– კიდევ კარგი, რომ განათლებულ მილიციელს გადაეკეარეთი, თორმე ფესაბოფენება არ აგვცდებოდა, – ეთქვი მე.

– პოტის პასპორტი უმარეკელესად მისი ნიგნია და ასეც ენდა ყოფილიო, – მიასუხა მოკლულმ, თითქოს ბილიციის ნენბისმენტ განაფოფილებში შეიძლებოდა ასე მოგვქეკეოდნენ.

მოკლულ ვინგრანოვსკის პირველი ნიგნი „ატმოენო პრალუფიენი" და ხსენებული „ასი ლეტენ" ამაგშად ჩემთვის უფრო ძვირფასი არა მათში ფაქეფდელი ნანარმოებთანი, არამედ იმ ემოციურ განწყობის გახსენებით, რომელთაგან მათი პირველად კითხვისას ვიფავი შეპყრობილი. ეს ნიგნები ჩემთვის დარჩა პოეტური სიტაბუკის ერთ-ერთი ყველაზე მკაფიო მოგონებად. უკანასნელ სატყვისთან სიტყვასთან პირისპირ შეფრანა და მისი უწვეულო მფსო�ულობთნ ტკბობის სეეფდანრე გახსენებად.

როცა მნერალთა კავშირში დიდების მოედანზე სუვორეოვის სამანში ახალი საცხოვრებელი სახლი ააგო, ვინგრანოვსკიმ იქ თავის კოლეგებთან ერთად სამოსახიანი ბინა მიიღო, სადაც სამუშაოდ გაკეიანები უკეთესი პირობები ჰქონდა. ამ სახლში, რომლის ყველა მობინადრე მნერალი იფო, ისინი ინტელექტუალური ენერგია ჩქეფდა, რომ მისი მაგნატური არე არა მარტო მთელ ქალაქზე, არამედ ქვეყანაზეც გრეკელდებოდა.

ერთხელ სტუმრად მისულმა მიკოლას ეუთხარი:

– მალე საქართველოში მივდივარ. ხომ არ წამოხვალ ჩემთან ერთად, შენ ხომ იქ ბევრი მეგობარი გყავს! მთავა შეხვედი და საქართველოსაც მოიცალ. რას იტყვი, ეა?

ჩეენ ამ ფროს ყავას ესაფშით და ეს წინადადება იმდენად მოულოდნელი აღმოჩნდა, რომ მასპინძელს ფინეკანი ენიალან ხელიდან გაუვარდა.

– როფის მიდიხარ? – მკითხა მან.

– ერთ კეირაში,

– ერთ კეირაში, ეაჰ, – წარმოთქვა მან და თითები ზეფიზეფად მოკაკვა.

ოოგორც მივხედი, გადაუფეხელ საქმეზს ითელდნა, რომელთა მოუგვარებლადაც კიეევდან ფეხს ვერ გადგამდა. მერე ცოტა კონიაკი მოწოვა, ყავა დაიყოლა და საზეიმოდ გამომეცხადა:

– მოვდივარ!

ეს იყო 1969 წლის აგვისტოს მიწურული, კიევში ახალი მოთავებული იყო ქართული ლიტერატურის დეკადა, რომელზეეც მიკოლა ბევრ ქართველ კოლეგას გაეცნო და ზზად იყო, მათ კეალაზე სიამოვნებთან შეხვედროდა.

ჩეენ ჯერ სოხუმში ჩაეფრინდით, სადაც მამაჩემი მანქანით დაველოდა და ზუეგდიში ნაგვიეანა.

– ბაზარში ნავიდეთ! – მითხრა მამაჩემმა მეორე ფიღეით, როგორც კი საუზმეს მოერჩით და ავეანენე ეგვეფით.

– ბაზარში რა ენინდაო, ბუუნმ მე თეითონ ვიყავი ეე! და ვეელაფერი მოეიმარაეე, რაც საჭიროა, – ჩაერია საუბარში მამაჩემი.

– აბა, ბაზარი სულ სხვა რამის ბაზარ მაინ ნერეს ეეს. ჩემთვის იგი ბუნებრივი გამოკვლევა, ეკიევში ახალი მოთავებული იყო ქართული ლიტერატურის დეკადა, რომელზეეც მიკოლა ბევრ ქართველ კოლეგას გაეცნო და ზზად იყო, მათ კეალაზე სიამოვნებთან შეხვედროდა.

ჩეენ ჯერ სოხუმში ჩაეფრინდით, სადაც მამაჩემი მანქანით დაველოდა და ზუეგდიში ნაგვიეანა.

– ბაზარში ნავიდეთ! – მითხრა მამაჩემმა მეორე ფიღეით, როგორც კი საუზმეს მოერჩით და ავეანენე ეგვეფით.

– ბაზარში რა ენინდაო, ბუუნმ მე თეითონ ვიყავი ეე! და ვეელაფერი მოეიმარაეე, რაც საჭიროა, – ჩაერია საუბარში მამაჩემი.

– აბა, ბაზარი სულ სხვა რამის ბაზარ მაინ ნერეს ეეს. ჩემთვის იგი ბუნებრივი გამ

უკრაინული სიტყვის მარული

მოგონებების წიგნიდან „უვაფო მივლინება"

მოფვნაა, ვერნისაგი, სადაც ხალხის ხელით შექმნილი გასეუმეორებელი ნაგურმარიტები გამოფენილი. მეორეე, ისეთის ნამყიერ და მარალ ტალანტი, როგორიტაც ბაზარშია, სხვაგან ვერსად ნახავ (მაშინ ბაზარში მარლოცა საკუთარი ხელითთ მონეუფლს ყიდდენენ). მე ეკეე ნარმოდგენილ მაქეს ქართელ ბაზრის ბარაკს, მაგრამ თეითონ მინდა დამდგები ფაეიარო, ელეეტაკს გამოეკლაპარაკო, ეფორო მძაფრად ეიგრძნონ თქვენი ბალ-ეენებაბის, ყანებისა და ბოსტეტების სურნელეებას! – დაადასტეთა საკუთარი სურელეი ტტუმრმა.

დასაბეთვისს ნყალი არ გაუეეფოდა და მანაც ჩემს მშობლიურ კუთხესთან გაეცნობა ბაზრიდან დაიინო.

ახალგაზრდა მკითხეკეს, ალბათ, გაუკვირდება უკრაინელი პოეტის ასეთი ახირება, რადგან ამგამად ჩრდილოეთ ბაზარს სამრეკოოელსან ვერ განასხეკეთ, მთელი ასორტიმენტი ხომ თითქმის იფენტფრო გახდა. ბანანი, კიეი, ანანასი, მანგო, ყურძენი, მანდარინი თუ რაგინდარა მნვანილი კიეეის ბაზრებში ისე ულაგიათ, გეგონება, ისინი ზორიახლო სოფლებში იყოს მოწეული.

დავაბოჯებოდი მე და მიკოლა დახლის შორის, ეჩერდებოდით თითქმის ყოველ მეორე გამყოფელთან და ვკითხეკეთ ხან ხილს, ხან ბოსტეტეულს, ხან ქათქათა სულეფეზს.

– გენლაურია! – ინახდა ყოველ გასინჯვაზე ჩემი სტუმარი და გალეტების გაოცებულ მზერას იმსაზეფდა.

ბაზრიდან დადაინაბის სასახლეში გადავიბაკეეთი, სადაც რამდენმე საათს დაეყვეთ და თეალი გადაკეიეეთ კოლეეთის ისტორიას უძველესი სამარხებიდან ნაპოლეონის ნიღბამდე. როცა თეალი მოკკრა 1903 ნელს კიევში გამოეეეფილ ანფრია დადაინის საქმაწარაო პარტიების ეერტელს, მიკოლამ აღფრთოვანებით ეენიშნა:

– აი, ფრთთა ცოცხალი კავშირი თუ გინდა! ნამდვილად ვერ ეიფიკრეფდი, რომ ეეს მშობლიურ ქალაქში ასეთ სასიამოვნო სოფრაროს ნავანდებოდი!

– ეენთეეს, ალბათ, უფრო დიდი სოფრ-პრინ ნი იენება, რომ ანფრია დადაინი თეითონაც კიევში ცხოვრობდა და ხშირად ეეთამეშებოდა ქალაქს გამოჩენილ უკრაინელ მნერალს მიხაილო სტარიცკის. რაც მთავარია, იგი სამეგრელოს დედოფლის ეკადერინე ყმაეეკვანის ეალი ყი. ამ ეკადერინეში, რომელსაც უიმედოდ ეტრფოდა ნიკოლაზ ბარათაშვილი! – მოუეგე მე.

ჩეენ ამ თემაზე ერთხელ კიდევ დაეეუბრენდით, როცა მთამშინდის პანთეონში ავედით. მიკოლა განაეეფოფრა ბარათაშვილის სამეზრის დასაფლაეების ისტორიიან და მოიხსენა, როცა კიევში დავბრუნდებით, თუკიდეებაც გამიკეეე ერთ ეეე

მანანა გაბაშვილი

არიან ადამიანები, რომლებიც გარკვეული მისიითა მოდიან ამ ქვეყანაზე და როგორი რთული დრო და ბნელებელფიანა უნდა იყოს, თავის გარშემო იმ ჯანსაღ აბმოსფეროს ქმნიან, რომელიც ამე სხვრდება საზოგადოებასა და ქვეყანას. ასეთი იყო გიორგი (გოგი) წერეთელი, რომლის ამ ქვეყნიდან მოულოდნელმა წასვლამ თავზარი დამცა.

მე მის შორიდან ვიცნობდი, როგორც დაზგური გრაფიკის ალიარებულ ფიდოსტატსა და სამხატვრო აკადემიის პროფესორსა, ბევრი ლაპარაკის ლაურეატს (სახელმწიფო, დავითი კაკაბაძის, გალაკტიონ ტაბიძის, „საადრშოს“).

შესანიშნავი ფერწერის, თამაზ ხუციშვილსაგან ვიცოდი, რომ მსატვართა უდიდესი უმრავლესობის ალბომები გოგი წერეთელს ესმოდა გიფორმებული. ლიტერატურისა და მწერალ მაკა ჯობავაძესაც უთქვამს, რომ მის სფერონი ნიგნების უმრავლესობა ამ დაუღალავი შემოქმედის ხელიდან არის გამოსული, ყველა ინდივიდუალური და ორიგინალური ხელწერით გამორჩეული.

გოგი წერეთელს დაახლოებით ოთხი ნლის ნინათ ნაადრეად გარდაცვალნა უნიჭიერესი მსატვარისა და პოეტის, ესმა ონონაის დაბადების დღეზე შეკრებილ მიმნეროა ესმას დამ ონონაი. მიმნეროა ესმას დამ ონონაისა, თავისი ცის შემოქმედების თავდადებულმა ქომაგმა, რომლის ლუანლს ენ გოგის ძმის, თეოს ნალაზს თუ შეკადრებდა – თუ ეეროსულის ძმები ენ გოგეი ჰყავთ, ჩვენ, ქართველებს – დები ონონაები.

20 იელისის ინ სალამოს, ცხადია, საუბრები ესმას ირგალეს ნარიანრა – ოოკაზნე, მშობლებზე, მის გარშემოა და მეგობრებზე ვლაპარაკობდით. მაშინ იყო, რომ ეთქვი, ესმა, ასეთი მორიდებული ცხოვრებაში ფა თითქოს საკუთარი სილაშნიგან დამფრთხალიც კი, როგორო თქმაი და გაბედულია მსატვრობაში და ფუნდს ყოველ მონაამში.

სტუმრებს შორის გოგი ნერეთელიც ოყდა, ესმა ონონაის შემოქმედების მოამაგე, მისი ალბომების გამფორმებელი და პოპულარიზატორი. თავად ცოტას საუბრობდა, ძირითადად სხეებს უსმენდა ყურადღებით. დამამახსოვრდა მისი მახვილი მსჯავრი ამ ან ის თუ კეკეალფერს როგორ აღიქვამდა და იფასებდა.

ვეიანობამდე რამდენიმე ადამიანი შემოვრჩინ. არ ვიცი, ესმას ნამუშევრებმა თუ ამ საოკაარმა მსატვრულმა აჭამოფერომ ნამაქეზა, როდესაც ვთქვი: ერთ დროს ვხატავდი და ფერწერით ვიყავი გატაცებული-მეთქი. გოგი წერეთელისთვის ეს არ აღმოჩნდა უბრალოდ ნათქვამი, რომელსაც მოიმეტ და დაიენიტეს. ეოტტა ხანში იგი ჩემი ნახატების სანახაოდ მეწვია. მოგვიანებით ეს შეხვედრა და ნახატებისგან მოლაპარაკეთ მთამტყდილეა ალბერა ჩემი მსატვრობის ის ალბომები, რომელიც მისი ინიციატივით შეიქმნა. გოგი ნერეთელი ალბომნდეა ის მსატვარი და პროოუნება, რომელმაც თამაზ ხუციშვილის შემდეგ განსაკუთრებული როლი შეასრულა ჩემს ცხოვრებასა და შემოქმედებაში.

ბასული საუკუნის 80-ინი ნლები იყო. აღმოსავლეთმცოდნეობის ფაკულტეტის ეურსდამთავრებული აღმოსავლეთმცოდნეობის ინსტიტუტში ეფუშაობი, ხოლო თბილისის უნივერსიტეტში საგზსურგეადეი თემსანაე „საქართველოს ქალაქები მე-11-მე-12 საუკუნეებში“ ეამუშავებდი, მაგრამ მსატვრობას, რომლითაც ბავშვობიდან ვიყავი გატაცებული, ეურ ვიეწიეებდი. მიყვარდა მსატვრობის საზოგადოება. და მთა ნრეში ტრიალი, გამოფენებზე სიარული, ალბომების თვალიერება, საიფანაც მოგვიანებით ბეერს ვინსაკენ ტ,ენეკოსა და პროფესიონალიზმის „კუთხითაც. ოოკახური და ნათესაური ურთიერთობა მაკიპრრებდა ამენ ირაკელი და გოგი ირიაურებთან, მათთან შუაფხოშეა არაერთხელ ეყოფილვარ. შეეხვედეოოდა ზურან [illegible] ნიგარაძეს, ედმონდ კალანდაძეს, ფიქტორ ერისთავს, ფარნაოზ ლაპიაშვილს, ჯემალ ლილუას, ოლეგ ქორაკოიძე, კოკა იგნატოვს მათ სახელოსნოებში, გამოფენებზე თუ ბინაქარმის, ვანუშაჭარ კოტტეხშეელის ოოკაზნი.

ერთ მშეკეერ დღესაც ახალაზრდა ფიქნერი მსატვარი თამაზ ხუციშვილი გაეცანცანი. მე მას ვთხოვდი, ჩემთვის ფერწერის ანა-ბანა და ტექნიკა ესნაკალენინა, მაგრამ ამაოდ – იგი კატეგორიული ნინააღმდეგი იყო ამ დედანრემსაკენ კი ეუბნებოდა: მსატვრობა ურთიერეესია და რაკრამ ენდი დაკარგოს მანანამ ტაეოელ-უბრალოდ დრო, როცა ასეთი შესანიშნავი პროფესია აქვს და სპეციალობითაც მოემაბსო. მაგრამ გაბეგბამ ამეანორად ინეპა. ერთხელ თამაზი მცხეთისთან აგარაკზე გეკეტაეშრა, რომლის მეორე სართოელს ოიკანრეეეა, სიიდანაც ზედა ზნისა და არაგვის ხეობის მშეენიერი ხედი იმლება, მოლბერები გამალა და ეეიზბეის ხატვა დაიწყო. რადაც მოგეზაბი იგი ეზოში ჩაეიდა და რემს ამასთან საუბარი გააბა. ეს დრო ეიხეეთე, მიეეარე მოლბერებს და იგივე ეეიზბაი დავხატე. ნახატმა თამაზ ხუციშვილი ნახეად დატოვა. მაშინ იყო, რომ მოლბერები, სალბავეები, ფუნდები მოყოდ და ამა დაეინდეეელმდე მიეყვანინ. არარეკეულებრივი თვალი ჰქონდა. თუ რამე არ მოენრიებოდა, მეეიძლო ყველაფერი თავიდან დაეწყო, მაშინაც კი, როდესაც ფამეკეეის პრეტეზნია არ გააჩნდა. ჩემი ალბომის სუპერის რამდენიმე ამონაბეჭდი გაკეეეებსა ეკერ შეკ-თეთრი, შემდეგ ფერადი, ეიზუალურად რომ კარგად გვენახა და შეგეეეფსებინა. ამის გამო არ უზარებოდა თაკარა სიცხეში ქალაქის ერთი ბოლოდან მეორეში ნასვლა. ბერდებოდა, ასე რომ ნუხდებოდი და ეეუბნებედით: ბაბარო გოგი, საკმარისია ეს ერთი ეგ ეეზმეაერი და ნუ ეალ შენეეხდებით-მეთქი. ასე იყო მამინაც.

ნანა ციციშვილი და გოგი ნერეთელი

ჩრდილში ეყოფი ბრწყინვალეობა

გიორგი (გოგი) ნერეთელი

ხატეა. ის პირველი ნახატი კი დღეს ჩემი ალბომის სუპერს ამშვენებს. ის საამრიოდ გოგი ნერეთელმა ნეარრა.

სახელმნიფო გადაგარიალებამ, საქართველოს ანთიკებამ და ჩემმა დღემამ, როგორც დამოეკიდებლობის აქტზე ხელმოწერნრა (სხვა დანაპაული, როგორც ეუზნესეი საბჭოს დეპუტატმა, არ მიმიძლია), გაქორეკეამ ნერტყილ დეოუეი ჩემს მსატვრობას და დიდი ტკივილი დამიგოცა არდასატეკი ნახატების გამოე კი. ამ დეენამ და საკარიველის ნგრეკვამ ჩემში ჩაკალი მთავარი, რის გარეშეეე ხელოვნება და ადამიანის მოღაანეეობის არე ერთი სფერო არ არსებობს – ეს არის სიყვარული. სნორედ განსაკეეურებელეა სიყვაროლის შეამალეენინა ის, რაც მსატვრობაში შეეძეალი.

ასეთ ვითარებაში შეეძდები გოგი ნერეთელს, რომელმაც ეკეეე სხეა დროში, თამაზ ხეციშვილის მსგავსადაც, ჩემი ნამუშეარებისადმი განსაკეეურებული ინტერესი გამოიჩინა და მათ ახალი სიცოცხლე შთაბერა. გოგი ნერეთელმა თავიდანვე ჩემი ალბომის გამოეკემის საკითხი დასვა, მაგრამ ეს ფდენ თანხებთან იყო დაკავშირებული. იგი ამ მხრივაც ვკერდით დამდგა და ოეკალეეეეთ თანხების მოსაძიებლად ედა არ დაიშურა. თუმცა ეუშედეგოდ, რაც სერიოზულად ვანიკადა და ნანყენიც იყო.

გოგი ნერეთელი ეკან დამშეეი რომ არ იყო, გამოჩნნდა მამინ, როდესაც მან ჩემს ალბომზე მუშაობა დაიწყო ისე, რომ არც ფაესბოსნორი და არც დადინანსების რაიმე ნყანარო არ ჰქნდა, თანაც გეეი ფერწერისთვის სალეკეიანეს ადგმა „ასეზნის.ეეს“ ალი. თამაზ ხუციშვილეს ეკკერდა, ეკინიტეეთ და ეეუბნებოდა ეეს ეა გოგი ნამდვილი კამაკეეეენი ხართო. გოგი ნერეთელს ხელიდან გამოსული ამ ალბომის ბეჭდე ეკკემთ ეილაპარაკე, აქ კი მაღლიერებით ეუნდა ალეენინო, რომ დაკაბალნენის ფფლი (5 ათასი ლარი) ერთეულად მეზეუმმმ გამოსეყო, რომლის თანამშრომელიც ვარ.

ალბომზე გოგი ნერეთელთან ერთად თითქმის ორი ნელი ვიმუშავე, რასაც ჩემი ცხოერების დაეეეყნარს ხანად მეეიზეე, ეინიდან შეასაღებლობის მეკოდა ბალალ რანგის პროოეეეინალთან ურთიერთობისა, თანდათანობით ფეეფიკენრ ჩონ ხდება. არ მახსოეს, როდესმე დაეეეგვანონ ან შეხეედრა გალეკდინოს, იმდენად ფიფი პახუხისმგებლობით ეკოდეეეთ საქმეს, რომელიც ეესაზეერად ეეფალრდა, რომ მუშაობის პროცესში ყველაფერი ალეეზანონ, მეეიძლო ეეს ალეეეე

როგორ ვაკეთოთ ლექსები?

ვლადიმერ მაიაკოვსკი

ჩემს ლექსში აუცილებელია გაირითმოს „სიფხიზლე“.

პირველი, რაც თავში მოვა, ალბათ ეს იქნება „სივრცისკენ“. მაგალითად:

როგორც იტყვიან, თქვენ წახვედით ინ ქვეყანაში.

სიცარიელე! ვარსკვლავეთის ალნ... ბქონდეთ სიფრთხილე.

ალარც ლუდნანა, ალარც ავანსი... მხოლოდ სიფხიზლე.

როგორ ფიქრობთ, შეიძლება ამ რითმის დატოვება? არ შეიძლება. რატომ? იმიტომ, რომ მეტისმეტად სრულია, მეტისმეტად გამჭვირვალეა. როდესაც ამბობთ – „სიფრთხილე“, თავისთავად მოდის „სიფხიზლე“ და ეს არ გაკვირვებს, არ გიფიქრებს, ეურეკადხალა არ გიმახვილებს. ასეთია თითქმის ყველა ერთნაირი სიტყვის ბედი ამ შემთხვევებში, როდესაც ზმნა ზმნასთან ერითმება, არსებითი სახელი არსებით სახელთან, ფუძე – ფუძესთან, ბრუნვა – ბრუნვასთან და ა. შ. სიტყვა „სიფრთხილე“ კოდევ იმიტომ არ ვარგა, რომ მის დაცინვის ელემენტში მეშოვიქნ და ამგვარად ასუსტებს შემდგომ კონკრეტულობას. შეგიძლია სხვაგვარად მოიგიქეი და საქმეც გიკიდეთ. მაგალითად, სიტყვა „სიფხიზლე“ შეეცალეთო რითელიმე იოლი სარითმო ერთეულთან ან „სიფხიზლე“ არ დაფტეთო სტრიქონის ბოლოში და დიეუმატეთ რამდენიმე მარცვალი ასე: „სიფხიზლე, შეება“... ჩემი აზრით, ამის გაკეთება არ შეიძლება. მე ყოველთვის ვეცდილ სტრიქონის ბოლოში სახასიათო სიტყვა მოვაქეცეო და, რადგაც უნდა დამთავდეს, შესაბამისი რითმაც მოვაყოო. ამიტომ არის ჩემი რითმა ყოველთვის უჩვეულო, ყოველ შემთხვევაში, ისეთი, როგორიც ჩემამდე არავის გამოუყენებია და არც რითმების ლექსიკონში შედის.

რითმა სტრიქონების აკეკუნრუნს და ამიტომ მისი მასალა გაიფერეთ მაგარი უნდა იყოს, ვიდრე სტრიქონებში შემავალი დასარჩენი სიტყვები.

ავიღეთ სარითმო ცალკე „სივრცისკენ“ და ნამოვა ასოციაციების ჯაჭვი: „ბაზნისკენ“, „იმ ცოსკენ“, „მოვნისკენ“, „ის მისმენს“... გადაწყდა, მეფნიერო რითმა ნაპოვნია. აქ უნდა იყოს „სივრცისკენ“. მას და მის ორმაგ „ს“-ს კარგად შეერწყმის „ხნ“ სიტყვიდან „ყასნთ“.

საბოლოო რედაქციაც მზად არის:

როგორც იტყვიან,
თქვენ წახვედით
ინ ქვეყანაში,
სიცარიელეს!
ვარსკვლავეთის
გასნთ სივრცისკენ,
ალარც ლუდანა,
ალარც ავანსი...
მხოლოდ სიფხიზლე.

(თარგმნა ალექსი ინჯიიამ)

რასაკვირველია, პოეტურ სამუშაოს აქ მეტისმეტად ვიუბრალეთ, სქემატურად ნარმოვადგენ, რაც ინანალურ განსჯას ეუქეკემდეგარეს. ცხადია, წერის პროცესი გაკილესებით რთული, ინტუიციური მოელენა. მაგრამ ისიც მართალია, რომ ლექსზე მუშაობა ძირითადად ამ სქემით მიმდინარეობს.

პირველი ოთხსტრიქონედი განსაზღვრეს ლექსის შემდგომ განეთიარაბა. როცა ხელთ მაქეს ერთი ასეთი სტროფი, უკვე შემიძლია ეიანგარშენო, კოდეე რამდენი ასეთი ფამფარდება და როგორ გაეანანნეთ ეს რაოდენობა სიუეეოსეო ეფექტის მისაღწევად (ლაპარაკი ლექსის არქიტექტონიკაზე).

თუმა ეერაკელი და როელია. ალბათ მოგვიეეეს რამდენიმე კატრენის, სექსტინისა და 20-30 მრჩობლედან-ადგრის გამოეეენა.

როგორც კი ყველა იგეოს მოეზიდეკა, ეიწყებ მათს ერთმანეთზე მორგებას. ეანყობ, ეალაგებ, ეათანასწორებ, ეუსმენ, ეფიერადებ, ეამონშებ, – როგორ ეოერს და ეკედლის ნარმოფიდგენო, რა მთაბეჭდილებას მოახდენს მკითხველზე.

ალნონ-დაცნონი, გაეფიზრებ და დაეკესკნი თავიდან ყველა მამეწალი უნდა დავანანტერეო ირმოგოსთი, რომლის მიხედვით ამ ჩანს, რომელს ეუძეერ მხარს. ბემეეეტ ეცერნი ხელიდან ეაწყდა გამოეკალეკეო ამათ, ეიჩე სათავეოდ ნაკეა ეფერეს ბის სიკედილს. ბემეფიერ უნდა გავათვირო ინა, როგორც ვერ შეძლეს მისმა თავეანისმეეეეტებმა, რომლებმაც „ლლენგი რიმეზის ეორები ფდდგეს“. უნდა მოეპოოეო ეო თანაგრმნოა ალდიტორიისა, რომელეე გალიზიანებეთია ამათი ქმედებანი, ვინც ეუხამსეს და ბიღნაკეს ეესენინის შემოქმედებას, მთი უმეტეს, ეს ხალხი, მხედველობაში მყავს სოხანოვი და მისთანები, ბიღნაკეს ყველაფერს, რასაც ეი ხელს მოაკიდეს. როგორც ეი ალდიტორიას მოეპოოეეს და რამოვარიმეკეკ მას ეესენინზე ალბდეთ ეფდეკეეს, მაშინელის ყურადღებას მაშინვე მიემართოდ ინიციენ, რომ პოეტის ალსაარეეი იყო არასაბარო, ეინტერესეო, არაძირითადი, რასაც მოეპოეეეტ ბისსაგე ეუანასაკნელ სიტყვებს და სხეგგვარად წარმოეაქენ მთა ამზრს.

ამ სქემის პრინციპიული სურათი ასეთია:

რადგან ხელთ მაქეს ოთხსტრიქონედთა ძირითადი რაოდენობა და საურთო არეტგეკტგტურული გეგმა, თავს უფლებას ვაძლევე ეიიეეერო, რომ ძირითადი შემოქმედებითი სამუშაო შესრულებულია.

ამას მოაკეკეა პოეტური საგნის დამუშავების მსუბუქეი ტექნიკეკნ სამუშა�.

მაქსიმალურად უნდა დაიხეკნოს ლექსის გამომსახველობა, რომლის ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი ელემენტია სახე. აქ კარ ვგუოლისმან სახე-ჩვენებას, რომელიც სამუშაოს დასაწყისშივე ჩნდება, როგორც პირველი ბუნდოვანი პასუხი სოციალურ დაკეეთაზე. არა. ლაპარაკი მაქეს დამშარეკ სახეებზე, რომლებსაც ეიფეეეს ამ მთავარი სახე-ჩვენების გამოკეეთისას. ეს სახე, როგორც საშუალება, პოეზიის დასაპრმიფიეეე მოაკეკეა, და თუ მას თეთიმნიზნდ გაიხდი, მაშინ, ინტერსსტებისა არ იყოს, მხილოდ ამ ერთ ტექნიკურ მხარეს მიაკეეედი და იმის იქით ნამეკ ეეელ გადადგამ.

ანადა, სახის ძერნვის საშუალებები ხომ თავეზე ხეკერია.

ყველაზე ერმიტეკეეეე

ნოდარ შანიძე

ᲛᲐᲠᲘᲐ

მარიალი: ტკბილლერები ფიცს ქალწულ მარიას წინამე ფეხდნენ. მარია მაგდალინას კი ეთაყვანებოდნენ.

ქალბატონ მარია – ასე ეძახდნენ.

არაფერია ცნობილი მისი სოციალური სტატუსის შესახებ. ჩვენს მესაფლავეში სულ სხვა მარია ცხოვრობს. ვინ არის იგი სინამდვილეში?

მარიამ მაგდალინა ქრისტიანობის ყველაზე რთული ხატია. ის არის ხანაში სიმპრილია და ქალურობისა. ლიდგრენი აფრუული ქრისტიანობისა.

ქრისტიანობა რომ მსოფლიო რელიგია, მარიამის დამსახურებაა.

მარიამის სახარებაში პირდაპირ წერია, რომ საიდუმლოებანი იესომ სწორედ მის გასაგონ. ამ ქალის სახე არის ნიმუში მოციქულისა, ფილიპეს, მეგობრობისა, ერთგულებისა, მოთმინებისა, ძალაუფლებისა, ფემინიზმისა, ვნებისა, სიმამაცისა.

ფილიპეს სახარებაში მარიამი სიბრძნის სიმბოლოა. იგ მარიამი იესოს მონადგეში ასნაკლისა, თუ რა უნდა მოიმოქმედონ.

მარიამი ქრისტეს პირადი მონადგე იყო. მარტო მონადგე კი არა, ღვთიკმრნი სიბრძნის სიმბოლოკეა. იქნებ მარიამს იესოს ქადაგებანი ეკეთ ესმოდა, ვიდრე სხვებს?

იგი იესოს ფეხებს ცრემლით ასველებს და თმებით უმშრალებს. ცრემლი და თმა = 111 – ეს ის რიცხვია, რომელიც მე ვპოულე და, ეფიქრობ, მერკურის რიცხვია. 37 X 3 = 111.

საგულისხმოა, როცა ნინო შემოდის საკრებულოში, მას ხელთ 37 უფიცრეს რიგებან ეგზი და თმა = 37.

ეფერო მორს ნავიდეთ. აიეტ = 37. ალსონ = 37. მერკურო რიგით მეორე ღმერთია.

რა არის ქართული ანბანი? სიტყვა პირველ და მეორე ღმერთს ჯულისმობრნს. ანი – მთავარ – ქართველთა პირველი ღვთაებაა. ბანი – მერკურია, რიგით მეორე ღმერთი.

თქმულება მედეასა და იასონზეა ალქიმიური ნაწარმოები ხომ არ არის? მასში ხელოვნური ოქროს მოღების ტექნოლოგიები და საიდუმლოებანი გაცხადებულია? ირგანაგებებსა საკრთველოდან ეს ცოდნა ნაოლეს?

ჩანს, საკრთველო ალქიმიათა სუნთქავს და ქართული ანბანი თავისი მაგიური მესაძლებლობებით-მაა გვერდს ემშეებენს.

დიეუბრონეფილი მარიამს.

მაგდალინა ადგინისმეს იესოს, რათა მან იმოგზაუროს და იქადაგოს. იესოს მონადგეებს შემოსავალი ალარა აქვთ და მაგდალინა ალბათ მთავაც ემხარებოდა.

როცა ყველამ ზურგი შეაქცია ჯვარცმას და ნაგიდ-ნამოვიდნენ, მარიამ ჯვართან დარჩა.

მანეე პირველმა იხილა აღმდგარი იესო.

მარია იესოს ყველაზე მნიშვნელოვან ნუთეთანაა დაკავშირებული.

მარიამის იდეაზალი აქსიომაა: არის სამი ერთგანმი და ერთი სამებანი. სამება ოთხეაა. მესამედად მეოთხე წარმოიშობა.

მეოთხეულთა არის მიღლინობის სიმბოლო, ხოლო ფრაგედიის არაგნობიერის სამყაროში გასსაკუთრებული როლი აქვს. ოთხითნი ქალის რიცხვია.

მარიამმა ქრისტეგნობას ახალი, სხვა მიმართულება მისცა. ხალხმა აღიდგინა. მან პირველმა თქვა: ქრისტეს აღსდგომ. ეს სავსებით სხვა რწმენა იყო.ადამ დგომი ნიველი კეერენე ხომ მასთანაა დაკავშირებული.

ქრისტიანობაში ქალებს მამაკაცები სჭარბობენ. მაგრამ ყველაფრიდან ჩანს, არა პეტრე, არამედ სწორედ მარიაა პირველი მოციქულთა მორის. იგი იესოს თანმეგზავრია, ე. ი. მისი თანასწორია. როცა სხვები ქრისტეს მონადგენი არიან, მარია მონადგე არ არის, მონადგეზე მეტია, ის რელიგიური ლიდერია.

ამით ხომ არ იყო განპირობებული, რომ მე-2 საუკუნის მინდნანმა ცალსიმ ქრისტიანობას ქალების რელიგია უნოდა.

სახარებაში არსად წერია რომ მარია მეძავი იყო. ის ეს ცოდვა მიანერეს. ყველა ფეხმორატება ნახვევარ ქუმბარიტებაა! ყველი სიმართლე ნახევარი სიმართლეა!

ისე გასაგრძელი მისი სახელი, მე-6 საუკუნეში მეძავებს მაგდალინებს ეძახდნენ. ლიდგერ ქალის გასეირა ადვილი თუ მასს მეძავს უწოდებ.

რა არის ალთქმის კოდბანი?

ალთქმა = 37.

ალთქმის კოდბანაზე ორი ანგელოზია, ორიე ქალია, ერთი მარიაა, მეორე – მარია. მარია მოქმედებასაა, მარია – რწმენისაა.

ორივენი ცხოვრებაა – მარია და მარია. მარია ალტიერი ყოფაა. ანუ ცხოვრება მონანიე და განწმენდილი. როცა ნინნეფილი სულს განწმენდნენ. მისგან იესოს ღირსეულები მასპინძელი დგება და პირველ ყოველსა, სწორედ იესოს იღებს.

მარია გონით განმეტრტები ცხოვრებაა. მარია ხეგდიან ცხოვრებაა, სნეულია, რომელიც სულს ღვთის სიტყვით, მოსმენით განმწმენდს და ღვთაებრივ სინათლეს შეეხნებება. ქრისტეგმ მიილო იგი, ასნაკლეა, განანათლა და სამუდამოდ თავისთან დატოვა.

ალტიერი ყოფა იღებს იესოს, ხეგდიანი კი თავად მიიღო იესომ.

განმეტრტები ცხოვრება თავისუფალი ცხოვრებაა, რადგან არა მხოლოდ თავისუფლად ირჩევს ყოველგვარ კეთილდღეობას და არ განიცდის მონანიების უღელს მისი ცოდვების გამო, არამედ მოდამ ფიქრობს თავის მომავალ საუკეთესო ქკეევებზე და თავისუფალი სიფარულიდან გამომდინარე ამბობს: „მე ვიარნენე ნამდვილი სიცოცხლე", სადაც ღვთიებრივი სულის სიყვარულია. ამიტომ ალტიერი ცხოვრება არის მონაური ცხოვრება. მეგზებლის მუდმივ შესრულებაში გეემს სხეულს, სულს მსა. ალტიერი ცხოვრება ყოფმანარსა, ბეოთაყსა, რადგან მსს არაკინ ეგმარება. როგორც პაეელ მოციქული ამბობს: ეს ცხოვრება ან ამსოფლიური ამოოეებთთაა დამნიდველი, ან ენეებთნი.

ქერეგნთი ცხოვრება ზუმდაა. სიმშვიდე მსს სიამოვნება. ზნა უფლის ფერხთთან სხვა მოციქულებთან ერთად, ღვთის სიტყვას ისმენს და მსმა მფარველთნი განმეტკიცებულია. მოსეს ქერეგნმეგსა ზეკანან, რომელუნიც სხვადასხვა მხარეს იყურებიან. ერთი მშრალია, მეორე ნოტიოა. ერთი შემნახველია, ერთი კი დამნანეგრებელია, ერთი ფულია, მეორე ძალაფლებას უთმობს, ისინი ერთიმეორესთან შეხვედრისას ერთიმნეთზე ბაგრნობენ და ერთი სხეულ მეორეში ხარობს და ერთი მეორეს ბრნყინვალებას გადაცსეეს.

მარია და მარია: ისინი ორგვარ ცხოვრებას გეეოწეენენ.

მარია ალტიერი ცხოვრების მაქეენებელია. ცხოვრება სინანულისა და განნმენდისა. განნმენდს თავის სულს სინანულთნ.

მარია გონებანი განმეტრტები ყოფაა. სნაკლეს ცხოვრება. სნორედ ეს გაანალიზა ივსომ თავისი სიტყვით.

მომნანიებელები არ განსჯიან. მაგრამ გონით განმეტრტეს სულს უკანონობა.

ალტიერი ბოეანი მოყალეა და დამთავრებაა. გონით განმეტრტები ცხოვრება კი მარადეულია.

კიდევბანმნი ქალის მეეოდის მსგავსი მონანიებლობაა, ეს არის ალეამითური სიმბოლო „ქალწულის რძისა" თეფრო ტრტეტერა და თანხ, სად მამაკაცური და ქალური სანყისები ერიმნნდებიან (ენსაბეკოსისის სატრანნნი ალალის (სასახლის) პრობლემატები. ალეამითურ კეერეცი ქალის უბეი – ნიალა. ქალის მეეოდს გაეს.

ალუა ჰერმანენს სხვა არაფერია თუ არა ფილოსოფოსების მეეოკეა. მაგრამ არა მარტო ნყალია, არამედ ხმანი საპირისპირო – ცეცხლეეა. ასე ხდება მეეკეის ტრანსფორმაციია ჰერმესის ტეტრეკეში.

მარია მაგდალინის ალსმეკენა იესო მებალე ეგარნა. მებალეე ალეამიანში მეეკეერია. ის რნაკეს ფილოსოფოსების ხეს, სიიდანაც ბზე და მთავარ (თეფრო გოგირეი) ეწყდა დაიბადნენ.

შეგიძლიათ იესოს ინ შემთხვევაში მოუახლო